

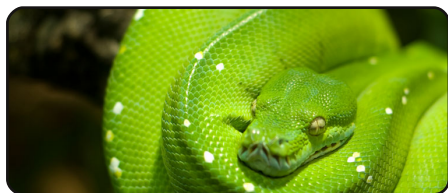
full circle

AZ UBUNTU LINUX KÖZÖSSÉG FÜGGETLEN MAGAZINJA
2009. AUGUSZTUS – 28. SZÁM

LINUX, APACHE, MYSQL & PHP SZERVER (LAMP) 1. RÉSZ

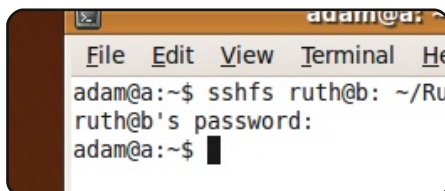
A Full Circle magazin nem azonosítandó a Canonical Ltd-vel!

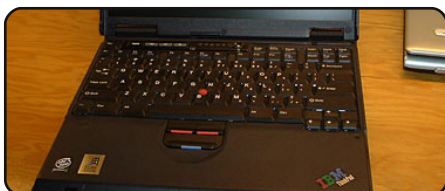
Programozzunk Pythonban – 2. rész 07

LAMP – 1. rész 12

Hálózat SSHFS-sel 15

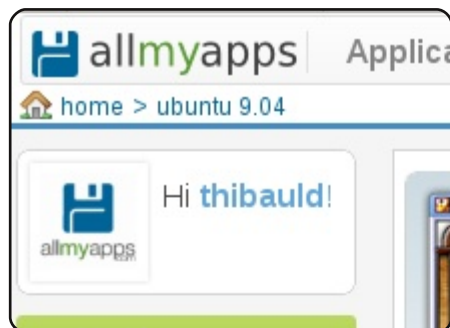

Gyorsabb internet Squid-del 17

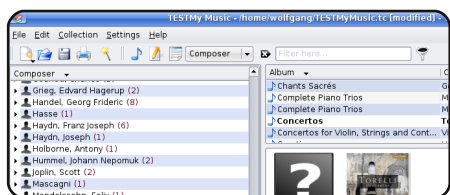
full circle

AZ UBUNTU LINUX KÖZÖSSÉG FÜGGETLEN MAGAZINJA

Az én véleményem 21

Az Allmyapps egy weboldal, ahova elküldheted kedvenc alkalmazásaid listáját, melyeket majd egy kattintással telepíthetsz is erről az oldalról...

Fókuszban 25

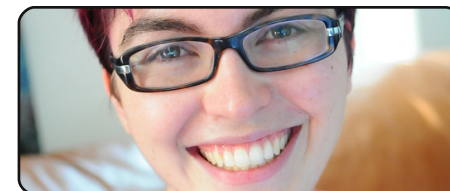

MOTU Interjú 27

Ebben a számban Stéphane Graber (stgraber) az interjúalany az Egyesült Államokból.

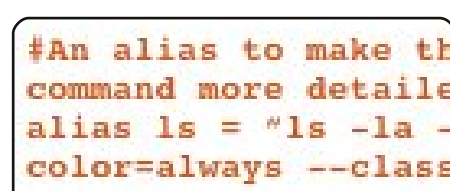
Levelek 28

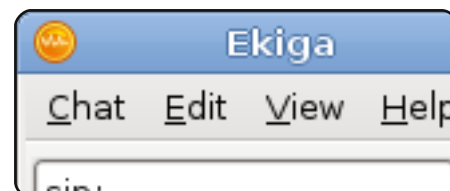
Hölgyek és az Ubuntu 30

Játékok Ubuntu 32

Parancsolj és uralkodj 05

Top 5 36

Minden szöveg- és képanyag, amelyet a magazin tartalmaz, a Creative Commons Nevezd meg! – Így add tovább! 2.5 Magyarország Licenc alatt kerül kiadásra. Ez annyit jelent, hogy átdolgozhatod, másolhatod, terjesztheted és továbbadhatod a benne található cikkeket a következő feltételekkel: jelezned kell eme szándékodat a szerzőnek (legalább egy név, e-mail cím vagy url eléréssel) valamint fel kell tüntetni a magazin nevét (full circle magazin) és az url-t, ami a www.fullcirclemagazine.org (úgy terjeszd a cikkeket, hogy ne sugalmazzák azt, hogy te készítetted őket vagy a te munkád van benne). Ha módosítasz, vagy valamit átdolgozol benne, akkor a munkád eredményét ugyanilyen, hasonló vagy ezzel kompatibilis licenc alatt leszel köteles terjeszteni.

A Full Circle magazin teljesen független a Canonical-tól, az Ubuntu projektek támogatójától.

A magazinban megjelenő vélemények és állásfoglalások a Canonical jóváhagyása nélkül jelennek meg.

Köszöntünk a Full Circle Magazin legújabb kiadásában!

Új sorozat indul útjára! LAMP sorozatot ígértem Nektek, itt is van: saját LAMP szerver készítése. A LAMP a Linux, Apache, Mysql és PHP (néha Python) szavak kezdőbetűiből áll össze, nagyon sok internetes szerver alapjai nyugszanak ezen, eléggé elterjedt. Az első részben (ebben a hónapban) Richard Bosomworth bemutatja a LAMP szerver telepítését és adminisztrációját, a következő hónapban pedig kitérünk az FTP-re és a tűzfalra, tarts velünk Te is!

Ebben a hónapban Greg egy kis javítást ad közre a Python sorozat első részével kapcsolatban, mindenképpen olvassátok el! Ezenkívül folytatja a változók bemutatását.

Más hírforrásokból már biztosan olvastátok, hogy múlt héten a Karmic Koala (Ubuntu 9.10) elért az Alpha 4 állapotba, augusztus 31-én pedig indul az Ubuntu Developer Week (UDW – Ubuntu Fejlesztői Hét):

Az Ubuntu Developer Week nagyszerű alkalom arra, hogy közelebb kerülj és közreműködj az Ubuntu színfalai mögött. Jelöljétek be naptáratokban a 2009. augusztus 31-től szeptember 4-ig tartó hetet! Nézzétek meg a programot, mikor mi lesz éppen.

Az UDW programja itt található: <https://wiki.ubuntu.com/UbuntuDeveloperWeek>.

Mindenkinek jó olvasgatást kívánok!

Minden jót,

Ronnie

szerkesztő, Full Circle magazin
ronnie@fullcirclemagazine.org

A magazin az alábbiak felhasználásával készült:

Mi az Ubuntu?

Az Ubuntu egy teljes értékű operációs rendszer, mely egyaránt kiváló laptopokra, asztali gépekre és szerverekre. Mindegy, hogy otthon, az iskolában vagy munkára használod, az Ubuntu minden szükséges alkalmazás megtalálható, mint például szövegszerkesztő, levelezőprogram és webböngésző.

Az Ubuntu ingyenes és mindig is az marad. Nem kell licencdíjat fizetni. Letöltés után rögtön használható és teljesen ingyen odaadhatod családnak, kollégádnak, barátainak, iskolatársaidnak.

Telepítés után a rendszer használatra kész, internettel, grafikai programokkal és játékokkal áll rendelkezésedre.

TIPP: használd ezt a linket, ha a tartalomjegyzékhez kívánsz ugrani!

Új béta Skype a Linuxhoz

Több, mint egy éves csend után jött ki az utolsó kisebb frissítés, és két évvel a legutóbbi fő frissítés kiadása óta a Skype linuxos fejlesztőcsapata egy új béta állapotú Skype-ot tett elérhetővé Linux alá. Az új 2.1-es béta a Skype SILK kodekjét használja, ami jobb hangminőséget eredményezhet még kis sávszélesség esetén is. Támogatja a magas minőségű videót és a PulseAudio-t. Az SMS küldési lehetőség szintén bekerült, csakúgy, mint a kapcsolatok csoportba szervezése. A csevegést szintén javították, jobb lett a gépelésjelzés, üzenetszerkesztés és új hangulatjelek is kerültek bele.

A kiadási jegyzet tartalmazza

az új béta ismert hibáit és részletezi a kliens összes fejlesztését. A program, mely kereskedelmi szoftver, letölthető Ubuntu 8.04 és későbbi verzióira, Debian Lenny-re, Fedora 9 és későbbi verzióira, OpenSUSE 11-re általános, statikusan és dinamikusan kapcsolt bináris formájában.

Forrás: www.h-online.com

Az új béta Skype letöltése:
<http://www.skype.com/download/skype/linux/>

A Microsoft elismeri a Linuxot desktop versenytársként

A Microsoft megemlítette a Canonical és a Red Hat Linux disztribútorokat a US Securities and Exchange Commissionnak tett éves jelentésében a kereskedelmi szoftverszállítók között.

A jelentés szerint a Linux operációs rendszer elért „némi elfogadottságot”, mivel a PC-gyártók a költségeiket csökkentik és egyre több ember vesz netbookot, ami főleg Linuxot futtat.

A Windows Vista bebizonyította, hogy túl nagy és túl költséges a netbookokra, ami a Linux térhódításához vezetett.

A Microsoft októberben megjelenő Windows 7 rendszere egy 'könnyített' verziót is tartalmaz netbookokra optimalizálva.

Forrás: www.computerweekly.com

Linux From Scratch 6.5: A Csináld Magad Operációs Rendszer Útmutatója

A Linux From Scratch projekt kiadta a 6.5-ös verzióját a „hogyan készítsd el saját Linux rendszeredet forrásból” lépésenkénti útmutatójának. A 300 oldalnyi utasítás bemutatja, hogyan szerezzük be a forrásokat és hogyan fordítsuk le saját 32-bites Linux rendszerünket. Az LFS 6.5 frissítésével egy 2.6.30.2 kernel verziójú rendszert építhetünk GCC 4.4.1-gyel és a glibc 2.10.1 verziójával. Szükséges egy működő Linux rendszer, hogy saját Linuxod fordítását és telepítését elvégezhesd. A többi frissítés a könyv 'Újdonságok az utolsó kiadás óta' oldalán olvasható.

Forrás: www.h-online.com

PARANC SOLJ ÉS URALKODJ

Írta: Lucas Westermann

Nemrégiben egyik olvasónk azt kérte, hogy ismertessem a help vagy man (manual) oldalak kinézetét. Az ő kedvéért ebben a cikkben a 'ping' parancs 'help', illetve 'man' oldalára fókuszálok. A

ping -h

parancs megjeleníti a ping parancs help oldalát (a '-h' kapcsoló, csakúgy mint a '--help' paraméter, alapértelmezés szerint minden parancsnál ezt teszik). A help oldal valahogy úgy fog kinézni, mint ahogy a jobb oldali képen látható.

Az első kapcsos zárójel tartalmazma '-LRUdbfnqrvVaA' egy lista a lehetséges kapcsolókról, melyek nem igényelnek paramétereket (leginkább azért, mert a kimenetet formázzák), és ha további információkat szeretnénk megtudni arról, hogy mit is csinálnak ezek a kapcsolók, akkor a man oldalt is meg kell nézünk. A kapcsos zárójelek következő csoportja tartalmaz egy

kapcsoló-érték párt (pl. '-c count'), amiben a 'count' részt be kell helyettesítened egy megfelelő értékkel. Az értékek nevét úgy találták ki, hogy legyen valami elképzelésed arról, mit is csinál az adott kapcsoló.

A help leginkább csak gyorssegélyként szolgál, ha nem tudod, melyik kapcsolót kellene használnod. Ha viszont még csak ismerkedsz a paranccsal és nem ismered a kapcsolók felét sem, a legjobb, ha elolvasod a man oldalt, mivel az bővebb magyarázattal szolgál minden egyes kapcsolóról, csakúgy, mint a használatról, a help weboldalokról, stb. Van pár olyan help oldal, me-

```
Usage: ping [-LRUdbfnqrvVaA] [-c count] [-i interval] [-w deadline]
          [-p pattern] [-s packetsize] [-t ttl] [-I interface or address]
          [-M mtu discovery hint] [-S sndbuf]
          [-T timestamp option] [-Q tos] [hop1 ...] destination
```

count – pingelési próbálkozások száma

interval – két pingelés közti időtartam

deadline – maximum várakozási idő a válaszra

pattern – engedélyezi, hogy megtöltsd a pinget bájtok mintájával

packetsize – meghatározza a küldött csomagok méretét

ttl – beállítja az IP Time to Live értékét

interface or address – beállítja a forrás IP-t vagy eszközt

mtu discovery hint – lehetséges értékei a 'do', 'want' vagy 'dont'

sndbuf – meghatározza a küldött buffer méretét

timestamp option – segítségével speciális IP időbélyeget állíthatsz be

tos – beállítja a Quality of Service (Szolgáltatás Minősége) opciót (decimális és hexadecimális értéket is megadhatunk)

hop1... – célállomások listáját adhatjuk meg

lyek a kapcsolókról és a paraméterekekről tartalmaznak leírásokat, de ez nem mindig van így.

A man oldal megtekintéséhez használd ezt a parancsot:

man ping

Az áttekintő (synopsis) rész hasonlít a help parancséhoz, de itt egy leíró (description) rész is

található, ahol elmagyarázzák nekünk, hogy mit is csinál a parancs, illetve mire szokták használni. Az opciók (options) rész leírja nekünk az összes kapcsolót, azok használatával és működésével együtt. A man oldal lapozásához használhatod a le és a fel, illetve a page up és page down gombokat. A szöveg a kép legalján valahogy így fest: 'Manual page ping(8) line

PARANCSOLJ ÉS URALKODJ

21/356 15%'. Ez annyit mond, hogy épp a ping manual oldalát nézzük és a 21. oldalon tartózkodunk a 356-ból, más szóval a dokumentum 15%-ánál tartunk. Miután átfutottunk az opciók részt, elérkezünk az 'ICMP Packet Details' nevű részhez: ez leírja, mi is az az 'ICMP Packet Details'. Még van pár definíció, mire a bug címsorhoz érünk, de ezek működése részletesen le van írva, úgyhogy én ezekre most nem térnék ki. A bug részben megtalálhatjuk az eddig ismert és még ki nem javított bugot és a 'Lásd még:' (See Also) szekció további parancsokat ajánl fel, melyek használatával még hatékonyabbá tehetjük a parancs használatát. A történet (History) bekezdés pont annyi információt közöl, amennyire szükségünk lehet, míg a biztonság (Security) és elérhetőség (Availability) egy kicsit többet árul el a parancsról.

Nem mindegyik man oldal ugyanolyan, de ugyanazokat a szabályokat követik, melyek a következők:

Név (Name)

Áttekintés (Synopsis)

Leírás (Description)

Opciók (Options)

Hasznos információk a parancshoz (definíciók, magyarázatok, stb.)

Bugok (Bugs)

Lásd még (See Also)

Történet (History)

Biztonság (Security) (ha alkalmazható)

Elérhetőség (Availability)

Ezek ismeretében könnyebben megtalálhatod a témát, amit keresel. Továbbá, ha valaha készítettél már saját programot és szerettél volna írni hozzá egy man oldalt, legalább már ismered annak formázási szabályait. Remélhetőleg ez a cikk segített jobban megérteni a man oldalak működését és értelmet nyertek a gyakran kaotikusnak tűnő help oldalak is.

Lucas saját rendszerének folyamatos tönkretételével tanulta meg azt, amit tud, és nem volt más választása, mint utánanézni, hogyan hozhatná helyre a problémákat. Ide írhat szívesen: lswest34@gmail.com.

ATLANTA LINUX FEST

SOFTWARE FREEDOM DAY!

DATE:
**Saturday
September 19, 2009**

WEBSITE:
atlantalinuxfest.org

COST:
Free!

ADDRESS:
**IBM
4111 Northside Pkwy
Atlanta, GA 30327**

All lovers of Linux and Open Source Software are invited to Atlanta Linux Fest: the place to learn, make new friends, and have fun! 🐧

Atlanta Linux Fest
- FOR MORE INFO LOG ONTO -
atlantalinuxfest.org

ELŐZŐ SZÁMOK:

FCM 27. szám: Python – 1. rész

ITT HASZNÁLHATÓ:

KATEGÓRIÁK:

Fejlesztés Grafika Internet M/média Rendszer

ESZKÖZÖK:

CD/DVD Merevlemez USB eszköz Laptop Vezeték nélküli

Helyesbítés az első részhez

David Turnertől kaptam egy e-mailt, amiben azt javasolta, hogy a Tab billentyű indentalásra (behúzásra) való használata félrevezető lehet, mivel néhány szerkesztő négyenél több, vagy kevesebb szóközt is használhat behúzásonként. Ez természetesen igaz. Sok Python programozó (köztük én is) a Tab billentyű négy szóközre való beállításával spórol az idején. A gond azonban az, hogy mások a szerkesztője nem feltétlenül fogja ugyanezt a beállítást használni, ami pedig ronda kódhoz és más hasonló hibákhoz vezethet. Magyarul, inkább a szóközők használatára szokj rá, mint a Tab-okéra.

Előző számunkban egy olyan egyszerű programot néztünk meg, ami a 'raw_input'-ot használta a felhasználói visszajelzés beolvasásához, illetve néhány egyszerű változótípust, meg egy egyszerű 'for' ciklust is tartalmazott. Ez alkalommal mélyebbre fogunk ásni a változók világában, plusz írunk még néhány programot is.

LISTÁK

Először is kezdjük a listáknak nevezett változótípusokkal. Más nyelvekben egy listát tömbnek tekintenénk. Ha visszatérünk a cipősdoboz analógiájához, akkor egy tömb (vagy lista) sok, tárgyat tartalmazó doboz egymás oldalához ragasztásának felel meg. Például: a villákat az egyik dobozban tárolnánk, a késeket a másokban és a kanalakat a harmadikban. Lássunk is egy egyszerű listát. A könnyű értelmezés végett ez most a hónapok neveit fogja tárolni. Ennek a kódja így néz ki:

```
months =
['Jan', 'Feb', 'Mar', 'Apr', 'May'
```

```
, 'Jun', 'Jul', 'Aug', 'Sep', 'Oct',
'Nov', 'Dec']
```

A lista létrehozásához annak összes értékét szögletes nyitó- és zárójelek ('[' és ']') közé helyezzük. A listánkat „months” (hónapok) néven hoztuk létre. Ahhoz, hogy használjuk, mondjuk a months[0] vagy months[1] parancsot íránk be (ami a 'Jan' vagy a 'Feb' szavakat adná eredményül). Fontos megjegyezni, hogy mindig nullától számolunk. A lista hosszának megállapításához az alábbi parancsot kell használnunk:

```
print len(months)
```

ami 12-vel tér vissza.

A listákra egy másik példa a receptkönyvek kategóriái lennének. Mondjuk így:

```
categories = ['Main
dish', 'Meat', 'Fish', 'Soup', 'Cookies']
```

Ekkor a categories[0] a 'Main dish' (főétel), a categories[4] pedig 'Cookies' (süтик) lennének.

Ezek megint csak elég nyilvánvalóak. Biztos vagyok benne, hogy sok olyan dolgot ki tudtok találni, amire egy listát lehet használni.

Mindaddig olyan listákat készítettünk, amik karakterláncokat tároltak. Olyan listát is létre tudunk hozni, ami egész számokat tárol. Ha visszagondolunk a hónapos listára, olyat is tudnánk csinálni, ami a hónapok napjainak a számát tárolná:

```
DaysInMonth =
[31, 28, 31, 30, 31, 30, 31, 31, 30, 31,
30, 31]
```

Ha kiíratnánk a DaysInMonth[1] (Február) elemet, akkor a 28-at kapnánk vissza. Észrevehetjük, hogy a listanév a DaysInMonth (hónap napjai). Ugyanilyen egyszerűen használhattam volna 'daysinmonth'-ot is, vagy csak egyszerűen 'X'-et... De akkor nem lenne olyan jól olvasható a kód. A helyes programozási szokások azt diktálják (ami értelmezés kérdése is), hogy a változónevek könnyen olvashatóak legyenek. Arról, hogy miért is olyan fontos ez, majd a későbbi

ekben lesz szó. A listákkal még eljátszogatunk egy kicsit később.

Mielőtt azonban rátérnénk a következő példaprogramra, nézzünk még néhány pythonos dolgot.

A sztringek rejtelsei

Még az első részben röviden bemutatam a karakterláncokat. Most nézzük meg őket közelebbről. Egy sztring karakterek sorozata. Nem sokkal több ennél. Ami azt illeti, tekintsünk úgy egy karakterláncra, mint karakterek tömbjére. Például, ha a 'The time has come' (eljött az idő) sztringet egy `strng` nevű változóhoz rendeljük hozzá, és meg szeretnénk tudni, hogy mi a második karaktere, akkor a

```
strng = 'The time has come'
print strng[1]
```

utasításokat írunk be. Az eredmény egy 'h' lenne. Emlékezzünk, hogy mindig nullától számozunk; tehát az első karakter a [0], a második az [1], a harmadik a [2], és így tovább. Ha meg szeretnénk keresni a negyedik pozíciótól nyolcadikig tartó karaktereket, akkor a

```
print strng[4:8]
```

parancsot írunk be, ami a 'time' szóval térne vissza. Mint az első cikkben bemutatott 'for' ciklusban, a számlálás nyolcnál megáll, de a nyolcadik karakter már nem adódik vissza, ami itt a szóköz lenne a 'time' szó után.

Sztringünk hosszúságának lekérdezéséhez használhatjuk a `len()` függvényt:

```
print len(strng)
```

ami 17-el tér vissza. Ha viszont azt akarnánk megtudni, hogy a karakterláncunkban a 'time' szó hol található, akkor a

```
pos = strng.find('time')
```

parancsot alkalmazhatjuk. Itt a `pos` (mint position, azaz pozíció) változó a 4-et tartalmazza, ami azt jelenti, hogy a 'time' szó a negyedik pozíción kezdődik. Ha olyan szóra vagy szavakra keresnénk rá, amik nincsenek a sztringben, mint ahogy itt is:

```
pos = strng.find('apples')
```

a `pos`-ba bekerülő érték -1 lenne.

Azt is meg tudjuk csinálni, hogy a 'split' paranccsal minden egyes szót külön kiíratunk. Ezzel több részre szedjük (vagy bontjuk) a karakterláncot minden egyes szóközönél:

```
print strng.split(' ')
```

A parancs a ['The', 'time', 'has', 'come'] listával tér vissza. A `split` egy igen jól használható dolog. Még sok ilyen beépített sztringkezelő függvény áll rendelkezésünkre, amiket a későbbiekben is használni fogunk.

Változó helyettesítés

Van még egy dolog, amit be kell mutatnunk, mielőtt rátérnénk a következő programozási példára. Amikor egy olyan dolgot szeretnénk kiírni, ami konstans és változó szöveget is tartalmaz, akkor a változóhelyettesítés nevű eszközt használhatjuk. Alkalmazása igen egyszerű. Ha helyettesíteni akarunk egy sztringet, akkor a '%s'-et használjuk, majd a Pythonnak megadjuk, hogy mire kell lecserélnie. Például ahhoz, hogy egy hónapot kiírássunk a fenti listából, a

```
print 'Month = %s' % month[0]
```

parancsot használhatjuk, ami kiírja a "Month = Jan" szöveget. Ha egy integert szeretnénk helyettesíteni, akkor a '%d'-t használjuk. Nézzük meg az alábbi esetet:

```
Months = ['Jan', 'Feb', 'Mar', 'Apr', 'May', 'Jun', 'Jul', 'Aug', 'Sep', 'Oct', 'Nov', 'Dec']
DaysInMonth = [31, 28, 31, 30, 31, 30, 31, 31, 30, 31, 30, 31]
for cnt in range(0, 12):
    print '%s has %d days.' % (Months[cnt], DaysInMonth[cnt])
```

Ennek a kódnak az eredménye:

```
Jan has 31 days.
Feb has 28 days.
Mar has 31 days.
Apr has 30 days.
May has 31 days.
Jun has 30 days.
Jul has 31 days.
Aug has 31 days.
Sep has 30 days.
Oct has 31 days.
Nov has 30 days.
Dec has 31 days.
```

Nagyon fontos, hogy megértjük az egyszeres és kétszeres idézőjelek használatát. Ha egy változóhoz az alábbi karakterlán-

cokat rendeljük:

```
st = 'The time has come'
```

vagy

```
st = "The time has come"
```

akkor az eredmény ugyanaz. Azonban, ha aposztrófokat kell használni a szövegben belül, mint itt is:

```
st = 'He said he's on his way'
```

akkor szintaktikai hibát kapunk. Helyesen ezt így kell csinálni:

```
st = "He said he's on his way"
```

Gondoljunk erre úgy, hogy egy sztring meghatározásánál a szöveget mindig valamilyen idézőjelek közé kell tenni – egyet az elejére, egyet a végére –, mindent úgy, hogy azok megegyezők legyenek. Ha keverni kell az idézőjeleket, akkor mindig azt használjuk a külső helyeken, amelyből nincsen a szövegben. Viszont felmerülhet olyan is, amikor a sztring valami ilyesmi: "She said "Don't Worry"" (Azt mondta, hogy ne aggódjak). Eb-

ben az esetben ezt így is meg lehet adni:

```
st = 'She said "Don\'t Worry"'
```

Vegyük észre, hogy egy backslash van a „Don't” szóban lévő egyes aposztróf előtt. Ez egy úgynevezett escape karakter. Ez mondja meg a Pythonnak, hogy írasson ki (ebben az esetben) egy egyszeres idézőjelet – anélkül, hogy figyelembe venné a sztring határolójeleit. Néhány másik escape szekvencia még (a teljesség igénye nélkül) a '\n', ami az új sor megfelelője, vagy a '\t', ami pedig a tabulátoré. Egy későbbi példakódban ezek még elő fognak kerülni.

Hozzárendelés kontra egyenlőség

Még mindig van néhány dolog, amit meg kell beszélnünk, hogy a következő példát értelmezni tudjuk. Az első ilyen dolog a hozzárendelés és az egyenlőség közötti különbség. A hozzárendelést már sokszor használtuk a példákban. Amikor egy változóhoz értéket akarunk rendelni, akkor a hozzárendelés operátort használjuk, vagyis a '=' szimbólumot

(egyenlőségjelet):

```
variable = value
```

Viszont abban az esetben, amikor meg akarjuk állapítani egy változó egyenlőségét valamivel, akkor az összehasonlítás operátort kell alkalmaznunk. Mondjuk le szeretnénk ellenőrizni, hogy egy változó egyenlő-e egy értékkel. Ekkor a '==' jeleket (két egyenlőségjel) használnánk:

```
variable == value
```

Tegyük fel, hogy van egy loop (ciklus) nevezetű változónk és meg akarjuk tudni róla, hogy egyenlő-e pl. 12-vel:

```
if loop == 12:
```

Nem szükséges értenünk még az if és a kettőspont jelentését. Csak arra kell emlékeznünk, hogy az egyenlőség megállapításához két egyenlőségjelet használunk.

Kommentek

A következő témánk a megjegyzéseké. A kommentek sok minden miatt fontosak. Segítségükkel nem csak értelmezni tud-

juk, hogy valaki mit is akar végrehajtani a kódban, hanem arra is, ha mondjuk hat hónap után előveszed egy programodat, emlékeztetnek majd arra, hogy mit is akartál csinálni. Amikor elkezdész rengeteg programot készíteni, ez nagyon fontos lesz. A megjegyzések arra is jók, hogy használatukkal a Python figyelmen kívül hagyhat bizonyos sorokat. Egy sor kikommenteléséhez a '#' jelet használjuk. Például:

```
# Ez egy komment
```

Bárhova rakhatunk kommenteket egy sorban, de ha ezt teszünk, akkor a Python minden '#' mögötti dolgot figyelmen kívül fog hagyni.

If utasítások

Most visszatérünk ahhoz az 'if' utasításhoz, amiről már az előbb volt szó. Ha valamit egy dolog értékének függvényében akarunk eldönteni, akkor az 'if' kulcsszót kell használnunk:

```
if loop == 12:
```

Ezzel leellenőrizzük a 'loop' változó értékét: ha annak tartalma 12, akkor végrehajtjuk az

alatta lévő indentált blokk tartalmát. A legtöbb esetben ez épp elég is; de mi van akkor, ha azt akarjuk mondani, hogy „ha ez a változó valami, akkor csináld ezt, különben pedig azt”. Pszeudokódban ezt így írhatnánk:

```
if x == y then
    csinálj valamit
else
    csinálj valami mást
```

Pythonba ugyanez:

```
if x == y:
    csinálj valamit
else:
    csinálj valami mást
    meg még pár dolgot
```

A fontosabb dolgok:

1. Az 'if' vagy az 'else' utasítást kettősponttal kell lezárni.
2. INDENTÁLD a kódsorokat.

Ha egymás után több dolgot is le kell ellenőriznünk, akkor használhatjuk az if/elif/else formátumot. Például:

```
x = 5
if x == 1:
    print 'X is 1'
elif x < 6:
    print 'X is less than 6'
```

```
elif x < 10:
    print 'X is less
    than 10'
else:
    print 'X is 10
    or greater'
```

Figyeljük meg, hogy a '<' operátort használtuk ahhoz, hogy megállapítsuk, vajon az x kisebb-e egy megadott értéknél – ebben az esetben 6-nál vagy 10-nél. Más gyakori összehasonlítási műveletek a nagyobb mint ('>'), a kisebb vagy egyenlő mint ('<='), a nagyobb vagy egyenlő mint ('>=') és a nem egyenlő '!=' operátorok.

While utasítások

Végezetül megnézzünk egy egyszerű példát a 'while' ciklusokra. A 'while' utasítás segítségével egy olyan ciklust tudunk létrehozni, ami addig ismétlődik, amíg egy megadott küszöbértéket el nem ér. Egy könnyen érthető példa az lenne, ha a 'loop' változóhoz 1-et rendelnénk úgy, hogy a 'while' ciklus addig íratná ki a loop változó értékét, amíg az kisebb vagy egyenlő, mint tíz, és minden iterációban eggyel növeli a loop értékét. Ha a loop tíznél nagyobb, akkor kilép:

```
loop = 1
while loop == 1:
    response = raw_input("Enter something or 'quit' to end => ")
    if response == 'quit':
        print 'quitting'
        loop = 0
    else:
        print 'You typed %s' % response
```

1. ábra

```
loop = 1
while loop <= 10:
    print loop
    loop = loop + 1
```

A futtatás eredménye terminálban:

```
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
```

Éppen az, amit vártunk. Az első ábrán (jobbra fent) egy hasonló, de valamivel bonyolultabb példa látható, ami azért még mindig elég egyszerű.

Ebben a példában, az 'if' utasítást a 'while' ciklussal, a 'raw_input' utasítással, újsor escape szekvenciával, hozzárendelés és összehasonlítás operátorokkal kevertük – összesen nyolc sornyi

programban.

A példa végrehajtása az alábbi kimenetet hozná létre:

```
Enter something or 'quit' to
end
=> FROG
You typed FROG
Enter something or 'quit' to
end
=> bird
You typed bird
Enter something or 'quit' to
end
=> 42
You typed 42
Enter something or 'quit' to
end
=> QUIT
You typed QUIT
Enter something or 'quit' to
end
=> quit
quitting
```

Figyeljük meg, hogy amikor a 'QUIT'-et írtuk be, a program nem állt meg. Ez azért van, mert a response (válasz) változót a 'quit'-el hasonlítottuk össze (res-

ponse == 'quit'). A 'QUIT' pedig NEM egyenlő a 'quit'-tel.

Még egy gyors példa, mielőtt lezárnánk e havi adagunkat. Tegyük fel, hogy meg akarjuk nézni, vajon egy felhasználó jogosult-e programunk használatára. Ez a példa pont jó arra, hogy megmutassa, mit is tanultunk eddig, habár éppenséggel nem a legmegfelelőbb módja a probléma megoldásának. Egyszerűen el fogjuk kérni a felhasználótól a nevét és jelszavát, majd összehasonlítjuk azzal, ami a kódunkban van, és döntünk az eredmény függvényében. Két listát fogunk használni – az egyikben a jogosult felhasználók, a másikban azok jelszavai lesznek. Ezt követően a raw_inputtal bekérjük a felhasználó adatait, végezetül pedig az if/elif/else utasításokkal leellenőrizzük a felhasználót. Tartsuk azonban szem előtt, hogy a gyakorlatban nem így szoktunk eljárni. A soron következő cikkekben rátérünk más módszerekre is. A kód a jobbra levő szövegdobozban látható.

Mentsük is el 'python_test.py' néven, majd futtassuk különböző bemenetekre.

```
#-----  
#password_test.py  
#   example of if/else, lists, assignments,raw_input,  
#   comments and evaluations  
#-----  
# Assign the users and passwords  
users = ['Fred','John','Steve','Ann','Mary']  
passwords = ['access','dog','12345','kids','qwerty']  
#-----  
# Get username and password  
usrname = raw_input('Enter your username => ')  
pwd = raw_input('Enter your password => ')  
#-----  
# Check to see if user is in the list  
if usrname in users:  
    position = users.index(usrname) #Get the position in the list of the users  
    if pwd == passwords[position]: #Find the password at position  
        print 'Hi there, %s. Access granted.' % usrname  
    else:  
        print 'Password incorrect. Access denied.'  
else:  
    print "Sorry...I don't recognize you. Access denied."
```

2. ábra

Az egyedüli dolog, amiről még nem beszéltünk, az a leellenőrző rutin, ami az 'if usrname in users:' utasítással kezdődik. Amit itt csinálunk, az az, hogy megnézzük, vajon a begépett felhasználónév benne van-e a listánkban. Majd használjuk a users.index(usrname) függvényt a listában elfoglalt helyének meghatározásához, hogy ezzel ki tudjuk olvasni a jelszavát is, ami ugyanezen a pozíción van a másik listában. Például: John az első pozíción van a felhasználónév

istában. Jelszava a „dog”, ami szintén az első pozíción található a jelszavak listájában. Ezzel a módszerrel meg tudjuk találni az egyes párokat. Innentől már a többi egyértelmű.

Ennyi elég is volt erre a hónapra. A következő alkalommal a függvényekről és modulokról fogunk tanulni. Addig is játszadozzatok el a tanultakkal, és érezzétek jól magatokat.

Greg Walters a RainyDay Solutions tulajdonosa, ami egy korlátozott felelősségű tanácsadó cég a coloradói Aurorában. Programozással 1972 óta foglalkozik. Szeret főzni, túrázni, zenét hallgatni és szabadidejét családjával eltölteni.

ELŐZŐ SZÁMOK:

N/A

ITT HASZNÁLHATÓ:

KATEGÓRIÁK:

Fejlesztés Grafika Internet M/média Rendszer

ESZKÖZÖK:

CD/DVD Merevlemez USB eszköz Laptop Vezeték nélküli

Napjainkban az internet többet nyújt nekünk, mint információs oldalak átgörgetését. Találkozhatunk kapcsolatfelvételi űrlapokkal, bevásárlókosárral, média-könyvtárakkal, interaktív játékokkal és közösségi portálokkal – 80 %-uk mögött egy LAMP-nek hívott dolog működik (szerveroldalon). A

LAMP a nyílt forrású, szerveroldali technológiák betűszava, és a leggyakrabban használt megoldás mind az interneten, mind az otthoni vállalkozások körében.

A LAMP jelentése:

Linux – A szerver operációs rendszere

Apache – A webszerver

MySQL – Az adatbázis

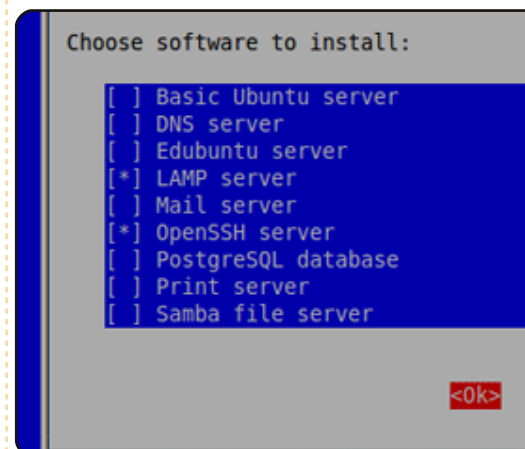
PhpMyAdmin – A dinamikus scriptnyelv, elsősorban php, de lehet perl vagy python is

E nagy négyes tervezésekor nem volt szempont az együttműködés, de a web- és adatszolgáltatás együttes alkalmazhatósága miatt – kombinálva a nyílt forráskódú komponensek költséghatékonyságával – a LAMP az 1990-es évek során de facto szabvánnyá nőtt ki magát a kétirányú adat- és információcsere végrehajtásában, amit minden asztali böngészőtől elvárunk.

A továbbiakban az alapvető LAMP telepítési lépésekről olvas-

hattok Ubuntu Server 9.04 „Jaunty Jackalope”-ra vonatkoztatva.

Töltsd le a rendszerednek megfelelő szerver ISO-t (32 v. 64 bit, stb.), írd ki CD-re, indítsd róla a számítógépet és a telepítőt, válassz billentyűzetet, földrajzi opciókat, valamint LAMP és OpenSSH komponenseket.

A telepítés után válassz felhasználói fiókot és MySQL root jelszót, amikor erre kér.

Kész? Oké. Indítsd újra a gépet, lépj be és frissítsd a rendszert. CLI-ből (parancssor) írd be a következő frissítési paran-

cokat. ('update'-tel a létező csomagokat frissíted, 'upgrade'-del telepítesz – ha van mit.) Miért nem 'upgrade' elsőre? Nos, az update biztosítja a megbízható hálózati kapcsolatot és a rendszered stabil funkcionalitását:

```
sudo apt-get update
```

```
sudo apt-get upgrade
```

Mivel ez egy szerver, be kell állítanunk egy statikus IP-t és hálózati csatolóhoz rendelni (mindenképpen eth0). Használj egy szövegszerkesztőt (én a vi-t használom, Google-ben megtalálod azt a néhány parancsot, amire szükséged van). CLI-ben írd be:

```
sudo vi /etc/network/interfaces
```

A DHCP-s bejegyzést ilyesmire írd át (a saját IP számaimat használom példaként):

```
auto eth0
iface eth0 inet static
address 192.168.1.15
netmask 255.255.255.0
```


LAMP – 1. RÉSZ

```
network 192.168.1.0
broadcast 192.168.1.255
gateway 192.168.1.1
```

Statikus IP-vel a DNS-bejegyzést is módosítanod kell a resolv.conf fájlban – de ez ropant egyszerű. CLI-ben írd be:

```
sudo vi /etc/resolv.conf
```

Ha üres a fájl, semmi probléma, csinál egy újat. Ha már vannak bejegyzések, azokat ne bánts! Ha nincs bejegyzés, a következő információkat add meg (a saját domain nevedet és DNS IP-ket használd):

```
search domain.com
nameserver xxx.xxx.xxx.xxx
nameserver xxx.xxx.xxx.xxx
```

Indítsd újra a hálózati szolgáltatásokat:

```
sudo /etc/init.d/networking
restart
```

MySQL IP Bind

A MYSQL alapértelmezésben a localhostra kapcsolódik, ami más gépekről nem érhető el. Ezt a /etc/mysql/my.cnf fájl szerkesztésével változtathatod

meg. Írd be parancssorban:

```
sudo vi /etc/mysql/my.cnf
```

Látni fogod a BIND bejegyzést. A localhost 127.0.0.1-et változtasd meg arra az IP címre, ahonnan el akarod érni az adatbázist, majd mentsd el az állományt. Ha több gépről is el kell érned az adatbázist, kommentezd ki (#) a bind sort és hagyd nyitva a dolgokat (nem tanácsos), vagy később phpMyAdminből állítsd be az IP-címeket. A phpMyAdmin-t a következő részben telepítjük.

Apache

Az Apache teszteléséhez írd be egy böngészőbe: http://<saját IP-címed>. Az „It Works” feliratot kell látnod, ha nem, indítsd újra az Apache-ot és próbáld újra. Apache újraindítása:

```
sudo /etc/init.d/apache2
restart
```

TIPP: bizonyos feltételek meglete esetén az Apache újraindulása közben ezt az üzenetet láthatod:

apache2: Could not reliably determine the server's fully qualified domain name, using 127.0.0.1 for ServerName

Az oldalak ettől függetlenül betöltődnek. A probléma megoldásához szerkesztened kell az apache2.conf fájlt, parancssorban írd be:

```
sudo vi
/etc/apache2/apache2.conf
```

Az állomány végéhez add hozzá ezt sort: "ServerName <szervered_neve>".

Az Apache újraindítása után az üzenetnek el kell tűnnie.

Ezzel az alap LAMP kész, telepítve van.

Hacsak nem vagy parancssori über-geek (jónéhányat találhatsz), talán jól jönne egy barátságosabb metódus a LAMP adminisztrálására. Íme három kedvelt eszköz (ahogyan az alapok, úgy ezek a javaslatok is Ubuntun alapulnak).

PhpMyAdmin

Talán a leggyakrabban használt MySQL DB Admin alkalmazás. Igen hathatós és jól működő eszköz. Így telepítheted parancssorból:

```
sudo apt-get install
phpmyadmin
```

Fogadd el az alapértelmezett telepítést. A böngészőbe írd be:

http://<szerver_IP>/phpmyadmin

majd írd be: root + MySQL jelszó, amit telepítéskor adtál meg.

TIPP: ha más menedzsment-csomaggal kívülről szeretnéd elérni a MySQL-t (pl. MySQL Administrator), ne feledd: alapértelmezetten csak a localhost 127.0.0.1 érheti el az adatbázist. Hacsak nem kötötted az adatbázist egy meghatározott IP-címhez, vagy nem nyitottad ki mindenkinek a 'bind' sor kommentelésével (#), 1130-as hibát fogsz kapni. A helyzet orvoslása érdekében a phpMyAdminban add meg a megfelelő

hozzáféréseket az IP-címekkel – ezt a lépést könnyű elfelejteni és sok fejfájást okozhat.

Webmin

A Webmin egy minőségi eszköz, valamint ipari szabvány a teljeskörű Linux szerveroldali adminisztrációhoz. Így kell telepíteni (perl könyvtárakkal kezdve):

```
sudo apt-get install perl  
libnet-ssleay-perl openssl  
libauthen-pam-perl  
libpam-runtime  
libio-pty-perl libmd5-perl
```

Ezután töltsd le a legutolsó Webmint (az írás pillanatában az 1.480 a legutolsó kiadás):

```
wget http://prdownloads.sourceforge.net/webadmin/webmin_1.480_all.deb
```

Kicsomagolás és telepítés:

```
sudo dpkg -i  
webmin_1.480_all.deb
```

TIPP: az Ubuntu alapértelmezett nem engedi a root belépését, habár a telepítéskor létrehozott felhasználó használhatja a 'sudo'-t roottá váláshoz. A

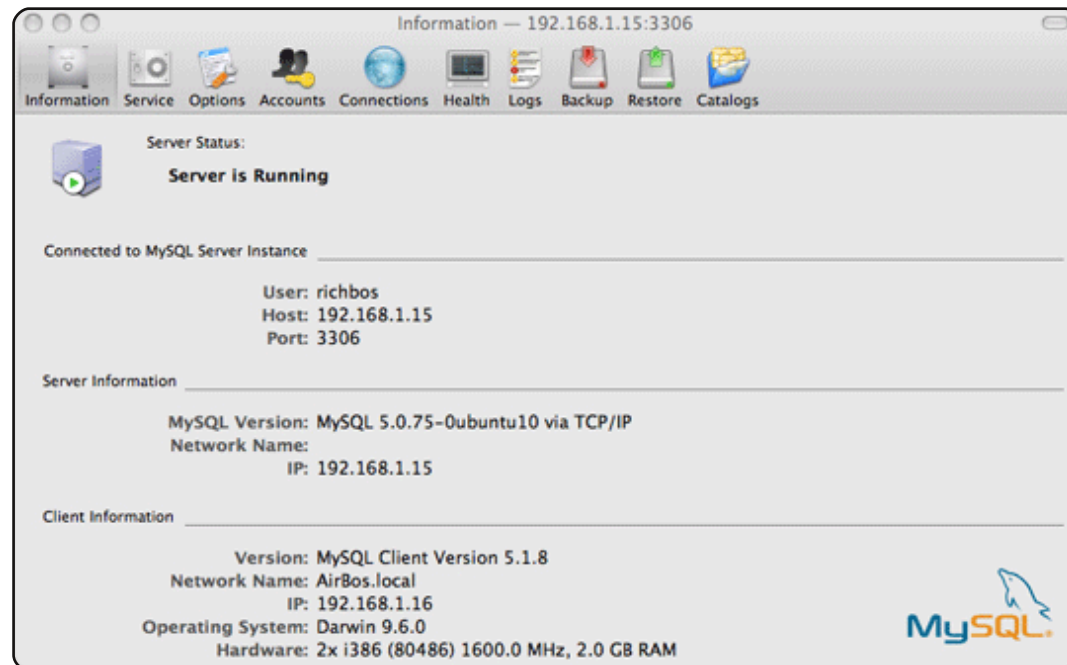
Webmin ennél sokkal engedékenyebb és engedi a belépést. A Webmin címe: `http://szerver_IP:10000/` Fogadd el a tanúsítványt és bent kell lenned.

MySQL Administrator

Ha nem tartozol a pypMyAdmin-csávók (vagy lányok) sorába, talán jobban kézreáll majd a MySQL Administrator formás és barátságos GUI-ja (lásd jobbra fent). Szuper keresztplatformos eszköz, amit szabadon letölthetsz a

<http://dev.mysql.com/downloads/gui-tools/5.0.html> címről. Ha igazán hardcore eszközt keresel, ajánlom figyelmedbe a szintén szabadon letölthető MySQL Workbench-et: (<http://dev.mysql.com/downloads/workbench/5.1.html>).

Oké, most már adminisztrálhatjuk a szerverünket, egy lépéssel közelebb vagyunk. A következő alkalommal megbeszéljük az ftp-t és a tűzfalakat.

a LAMP az 1990-es évek során de facto szabvánnyá nőtte ki magát...

Richard Bosomworth egy szenvedélyes Ubuntu szakember, aki nyílt forrású stratégiákat és szolgáltatásokat nyújt az IT ipar számára a <http://toomuchgreen.eu> webportálról. Szabadidejét szívesen tölti bringázással.

ELŐZŐ SZÁMOK:

N/A

ITT HASZNÁLHATÓ:

KATEGÓRIÁK:

Fejlesztés Grafika Internet M/média Rendszer

ESZKÖZÖK:

CD/DVD Merevlemez USB eszköz Laptop Vezeték nélküli

Két PC hálózatba kötésének számos módja van Ubuntu esetén, hogy a két gép között átmásoljuk a fájljainkat. Valaha USB egységeket használtunk és cserélgettünk, hogy szinkronizáljuk a fájlokat két PC között, ezt szépítve „settenkedő hálózatnak” nevezték. Egy jobb mód az SSHFS, vagyis a „Biztonságos Shell Fájlrendszer” hálózata.

Az SSHFS az OpenSSH-t hasz-

nálja a két PC közötti biztonságos (titkosított) kommunikációhoz. Hálózatra kötve a helyi PC felhasználó képes másolni, megnyitni és szerkeszteni fájlokat a távoli PC-n, mintha azok a saját gépén lennének. A távoli fájlok úgy látszanak és viselkednek, mint a helyi gépen lévő fájlok.

SSHFS hálózat létrehozásához csak a két gépet kell közös routerre vagy átjáróra kötni. Az Ubuntuhoz a legtöbb olyan szoftvert adják, amivel ez működik, de a szükséges két alkalmazás elérhető a csomagkezelőben, amit telepíteni kell mindkét gépre. Így kell beállítani:

1. A Rendszer / Adminisztráció / Synaptic csomagkezelőből telepítsd a következő csomagokat: sshfs és openssh-server

2. Szintén ellenőrizd a Synapticban, hogy az openssh-client telepítve van-e (általában az Ubuntu ezzel szállítják).

3. A Rendszer / Adminisztráció / Felhasználók és csoportok

/ feloldás / Csoportok kezelésében, ellenőrizd a Fuse csoportot.

4. Készíts egy üres mappát a saját mappádban (Ctrl+Shift+N), célszerű egy másik felhasználóról elnevezni, a zűrzavar elkerülése végett.

A hálózati eszközöket ezek alapján már telepítettük is. A hálózat aktiválásához a két gép között csak el kell indítsd az SSHFS-t és ki kell jelölnöd a fájlok forrását, valamint azt a helyet, ahol meg fognak jelenni (az az új mappa, amit készítettél):

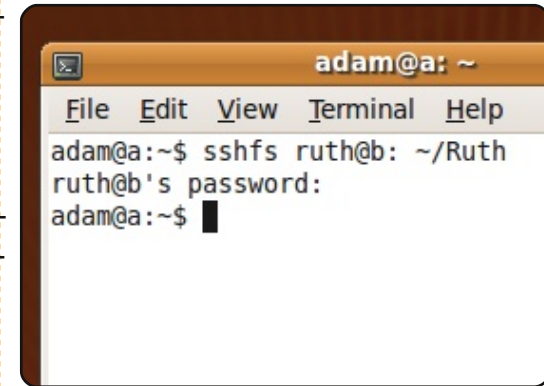
Indítsd az Alkalmazások / Kellékek / Terminált és írd be:

```
sshfs tavolifelhasznalo@tavo-  
lipc:/home/tavolifelhasznalo  
~/ujmappa
```

vagy, mivel az SSHFS alapértelmezetten a másik felhasználó saját mappáját használja, ezért így rövidítheted:

```
sshfs tavolifelhasznalo@tavo-  
lipc: ~/ujmappa
```

Amikor megadod a távoli gépnek a jelszót (az ő jelszavát, nem a sajátodat), ez azt jelzi, hogy van engedélyed a hozzáféréséhez.

Csak legelső alkalommal, de jóvá kell hagynod a távoli gépet, így a hálózati kapcsolat létrejön és egy ikon jelenik meg a desktopodon, mellyel egyszerűen hozzá tudsz férni a másik felhasználó saját mappájához a /home könyvtárban lévő 'ujmappa' ikonra kattintva. Ezután tudsz másolni, mozgatni, szerkeszteni és törölni fájlokat az Ő gépén. A jelszóval védett dokumentumok természetesen jelszóval védettek maradnak.

Egy SSHFS hálózat egyirányú, ami azt jelenti, hogy egyé-

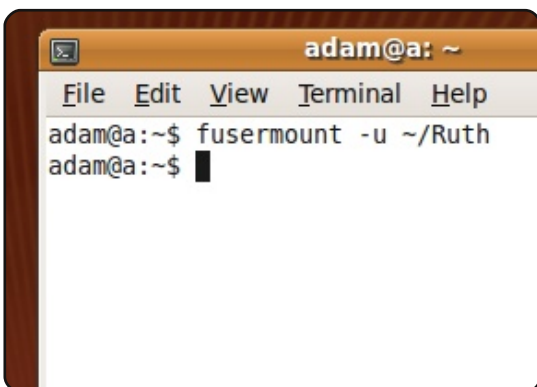
nileg kell mindegyiket hozzákapcsolni a másikhoz. Ha kapcsolódsz egy másik géphez, akkor ők nem képesek megnézni a fájljaidat fordított kapcsolat létrehozása nélkül.

A géped hálózatról való lekapcsolásához írd be a terminálba:

```
fusermount -u ~/ujmappa
```

A '-u' a 'lekapcsolást' jelenti.

Egy-két csapdára érdemes fi-

gyelni az SSHFS hálózathál:

1. Ha bármelyik gép újraindul, akkor a hálózati kapcsolat megszűnik és újra kell kapcsolódni.

2. Ha a hálózat elromlik egy hibával, akkor egyik vagy mind-

két gép elvesztheti a „Helyek” hozzáférését, vagy más funkciót, az újraindításig.

3. Egy másik módja a hálózat elromlásának, ha a ClamAV a saját mappád ellenőrzi, miközben a hálózati mappa aktív. A ClamAV az összes fájlt ellenőrzene a saját mappádban, beleértve a távoliakat is, ez okozza a hibát. A megoldás: először csatold le (lekapcsolás) a hálózatot. Ez megakadályozza a hibát és megfelelően lemegy az ellenőrzés is.

4. Szintén szétkapcsolhatod a hálózatot, ha a másik felhasználó saját mappájába mész, amikor a gépedhez van kapcsolódva, majd belemész az ő mappájába, aztán vissza a te saját mappádba, azután vissza az övére, stb. Ezt ne csináld!

Lehetnek további okai is a hálózati kapcsolat megszakadásának, amelyeket még nem fedeztem fel – talán Te felfedezed ezeket. Ha a hálózati kapcsolat megszűnik, csak építsd újra parancssorból. Ha ez nem működne, akkor indítsd újra a gépet. Ha a másik gépen változások történnek, mint az azono-

Egy-két csapdára érdemes figyelni az SSHFS hálózathál...

sítója, vagy ha sűrűn hibát kapsz, akkor a saját mappádban található ~/.ssh/known_hosts nevű rejtett fájlt nyisd meg, töröld ki az adatokat belőle, majd mentsd el. Ezután, amikor újraépíted a hálózatot, az adatok is újra létrejönnek.

Kerüljétek, hogy egyszerre a helyi és a távoli felhasználó ugyanazt a dokumentumot szerkessze! Ha dolgoznod kell a távoli dokumentumon, de nem tudod biztosan, hogy a másik felhasználó dolgozik-e vele, akkor a legjobb, ha lemásolod a saját mappádba, majd miután végeztél vele, visszamásolod a távoli gépre, felülírva az ott levő verziót. A távoli verzió dátumának és idejének ellenőrzésével megbizonyosodhatsz róla, hogy változott-e.

Amellett, hogy egyszerű egy hálózatot beállítani, az SSHFS

is jól működik és a surranód is kevésbé kopik el, mintha USB-eszközökkel szinkronizálnád a fájlokat a két gép között.

Szeretnék köszönetet mondani az Ottawa Canada Linux Group-nak, hogy megtanított engem az SSHFS használatára.

Adam Hunt 1978-ban ismerkedett meg a UNIX-szal. Ubuntut használ 2007 áprilisa óta. Feleségével, Ruth-tal él Kanadában egy 'ablakok (windows) nélküli házban'. Weboldala: <http://web.ncf.ca/adamandruth/>.

ELŐZŐ SZÁMOK:

N/A

ITT HASZNÁLHATÓ:

KATEGÓRIÁK:

Fejlesztés Grafika Internet M/média Rendszer

ESZKÖZÖK:

CD/DVD Merevlemez USB eszköz Laptop Vezeték nélküli

Korábban többször is írtam arról, hogyan lehet könnyebben szűrőzni a weben. Reggel épp a régi hardvereimet válogattam (azért, hogy elvigyem őket egy újrahasznosító telep-re), mikor megtaláltam az egyik régi laptopomat.

Ez egy öreg IBM Thinkpad T22, 2647-es típus, 256 MB RAM-mal és 20 GB-os merevlemezrel. Néhány évvel ezelőtt volt belőle 20 darab, amiket

egy újrahasznosítóból szereztem. Majdnem mindet eladtam

az eBay-en, mostanra csak egy-pár maradt.

Miközben kézikocsira pakoltam a cuccot, eszembe jutott, hogy újra használhatnám ezt az öreg laptopot, ha telepítenék rá egy proxy/caching szervert és a böngészőm által rendszeresen letöltött tartalmakat a helyi hálózaton tárolnám egy szerveren. Ez Squid telepítést jelent. Honlapja alapján „... a Squid egy proxy szerver és web cache démon”. Sokféle felhasználási lehetőséggel rendelkezik, kezdve azzal, hogy felgyor-

sítja egy webszerver futását úgy, hogy tárolja az ismétlődő lekéréseket, DNS és más hálózati kereséseket azoknak, akik erőforrásokat osztanak meg egy helyi hálón belül, egészen odáig, hogy a forgalom szűrésével növeli a biztonságot. Jóllehet elsősorban HTTP-hez és FTP-hez használatos, a Squid korlátozott támogatást biztosít néhány más protokollhoz is, mint például a TLS, SSL, Internet Gopher és HTTPS. A Squid fejlesztői verziója (3.1) támogatja még az IPv6-ot és az ICAP-ot is...

Az Ubuntut választottam erre a projektre. A hálózati Squid szervert azért telepítem, mert:

- csökkenti a sávszélesség terhelését,
- gyorsítja a webes szörfölést,
- tárolja azokat a hálózati oldalakat, amiket rendszeresen látogatsz (ha az eredeti szerver nem elérhető).

Először is győződj meg róla, hogy telepítetted az Ubuntu 8.04 szervert a régi laptopra. Nem vagy biztos benne, ho-

gyan csináld? Itt a leírás: *The Perfect Server – Ubuntu Hardy Heron* (<http://howtoforge.com/perfect-server-ubuntu8.04-lts/>). Esetemben kihagytam (nem telepítettem) az Apache, MySQL, Postfix, BIND9, Proftpd, POP3, IMAP és a Webalizer alkalmazásokat. Nincs szükségem rájuk. Egyedül a Squid proxy/caching szerverre tartok igényt. Felraktam még a Webmint (lásd lejjebb), így könnyedén el tudom érni a szerveremet távolról. Megjegyzés: már megtanultam (két éve), hogy először a Squidet kell telepíteni. Így a Webmin telepítése sokkal gördülékenyebb (akkoriban Debiant használtam szervernek, más-hoz Ubuntut). Azoknak, akik követik a blogomat (és új olvasóimnak egyaránt): már próbálkoztam a Squiddel és az Ubuntuval körülbelül egy éve, meg is írtam a „Speed Up and Improve Web Surfing With an Ubuntu Squid Server” című írásomban (<http://ubuntulinuxhelp.com/speed-up-and-improve-web-surfing-with-an-ubuntu-squid-server/>). A korábbi Ubuntu / Squid

posztom az Ubuntu 6.06 LTS-t és a Squid 2.6-ot vette alapul. De a dolgok változnak, az alkalmazások, stb. úgyszintén fejlődnek, így arra gondoltam, hogy a Squid szerver újratelepítése igen időszerű.

Letöltöttem és kiírtam az Ubuntu 8.04 LTS szerverét az Ubuntu hivatalos oldaláról: <http://www.ubuntu.com/getubuntu/download-server>. A legalapvetőbb rendszerkövetelmények a következők:

*300 MHz x86 processzor
64 MB rendszermemória (RAM)
Legalább 4 GB szabad hely (a teljes telepítéshez és a virtuális memóriához)
VGA grafikus kártya, legalább 640x480 felbontással
CD-ROM meghajtó és hálózati kártya*

A 256 MB RAM-mal lassabb volt a telepítés, mint szerettem volna. Több információt is találhatsz az Ubuntu Szerver (Hardy) rendszerkövetelméyeiről az Ubuntu Rendszerkövetelmények lapon (<https://help.ubuntu.com/community/Installation/SystemRequirements>).

Miután letöltöttem és kiírtam az ubuntu-8.04.2-server-i386 CD-t, a howtoforge.com kézikönyvét használva telepítettem egy alap Ubuntu szervert. Felraktam még egy SSH szervert is, így elrakhattam a régi laptopot és minden mást megcsinálhattam kényelmesen az asztali gépemmel.

```
sudo aptitude install ssh  
openssh-server
```

Ez letölti, telepíti és elindítja neked az ssh szervert.

A cikk folyamán végig be kell helyettesíteni az IP címeket és neveket, hogy egyezzen a hálózatod beállításával. A telepítés után az alap szerver teljeskörűen rendelkezésre áll, nyiss egy terminált a (jóval kényelmesebb) asztali gépedről, majd írd be:

```
ssh root@192.168.1.200
```

192.168.1.200 annak a szervernek az IP címe, amit az imént telepítettem.

Használd ezt a parancsot:

```
su
```

a rendszergazdaként történő belépéshez. Így nem kell begépelned, hogy 'sudo'.

Telepítsd a Squidet a következő paranccsal:

```
aptitude install squid3
```

Miután a Squid feltelepült, és újraindítottad a rendszert, valószínűleg fel akarod rakni a Webmint is, egy GUI-t a szervered kezeléséhez. Töltsd le a Webmin csomagot bármelyik könyvtáradba. A parancs a következő:

```
wget http://prdownloads.sourceforge.net/webadmin/webmin-1.470.tar.gz
```

Csomagold ki, valahogy így:

```
tar xzvf webmin-1.470.tar.gz
```

A Webminnek szüksége van Perlre, úgyhogy telepítettem pár csomagot:

```
aptitude install install libauthen-pam-perl libnet-ssleay-perl libpam-runtime openssl perl perl-modules
```

Lépj be a kicsomagolt álló-

mányba (a webmin-1.470.tar.gz-ből kicsomagoltba) a következő parancs beírásával:

```
cd webmin-1.470
```

Telepítsd a Webmint:

```
./setup.sh
```

Megváltoztattam a portot 10000-ről 26395-re és az admin felhasználót 'root'-ra, majd megadtam egy új jelszót.

A Webmin telepítésének végén kaptam egy üzenetet a telepítés sikerességéről, ami tartalmazott egy URL-t is: <http://squid.localdomain:26395/>

A saját PC-men szerkeszteni nem kellett a host fájlt:

```
sudo gedit /etc/hosts
```

Majd hozzáadni a következő sort:

```
192.168.1.200 squid.localdomain squid
```

Most indítsuk újra a Squid szervert:

```
shutdown -r now
```

A szerver újraindítása után lépünk be (ssh-n keresztül), majd ellenőrizzük, hogy a Webmin elindult-e:

```
sudo /etc/init.d/webmin
status
```

Valami hasonlót kell látnod:

```
webmin (pid 4573) is running
```

Most győződjünk meg róla, hogy a helyes porton hallgatózik-e:

```
sudo netstat -tap
```

A kimenetül kapott egyik sorban valami ilyesmit fogsz látni:

```
tcp 0 0 *:26395 :*: LISTEN
4573/perl
```

Emlékeztetőül: a 26359-as portot mi adtuk meg a Webminnek, és a Webmin Perl-t használ.

Most nyiss egy böngészőt és nézd meg a Webmint, én a következő URL-t használnám ehhez:

<http://squid.localdomain:26395/>

Ismétlésképpen: már hozzá-

adtam a megfelelő információt a host fájlomhoz, ezért találja meg a böngésző az URL-t.

Nem hagytam jóvá az SSL-t a Wembinbe való belépéshez, mert nincs szükségem rá a LAN-omban. Miután beléptünk, állítsuk be a Squidet. Keress valami olyasmit (bal oldalon), mint 'Unused Modules' és keresd a 'Squid Proxy Server'-t – kattints a linkre. Felkínál egy lehetőséget a Squid (Webmin) modul telepítésére. Kattints a linkre a telepítéshez.

Telepítés után a bal oldali menüben a 'Server' alatt megtalálsz a 'Squid Proxy Server'-t. Válaszd ki, majd kattints a 'Ports and Networking' opcióra.

A Squid alapértelmezett beállítás szerint a 3128-as portot használja. Most a 'Module Index'-re kattintva (az oldal tetején) térjünk vissza a Squid modul lapjára. Kattints az 'Access Control' ikonra, ekkor megjelenik egy 'Browser Regexp' nevű gomb a lap tetején – ami egy legördülő menüt rejt. Válaszd a listából a 'Client Address'-t, majd kattints a 'Create new ACL' gombra.

Írd be az adataidat a megfelelő helyekre. Használd a következőket:

```
ACL Name: localdomain
From IP: 192.168.1.0
To IP: 192.168.1.255
Netmask: 255.255.255.0
```

Én nem változtattam meg semmi mást, majd katt a 'Save'-re.

Most kattints a 'Proxy restrictions' nevű fülre (legfelül). Katt az 'Add proxy restrictions'-re (legalul), itt láthatod az általad létrehozott új ACL nevet (az enyém 'localdomain'). A 'Match ACLs' oszlopban kattints rá erre a névre. Most kattints az 'Allow' gombra. Majd válaszd a 'Save'-et legalul.

Az új képernyőn használd a felfelé mutató nyilat, hogy felfebb told a 'localdomain'-t (vagy az általad megadott, más nevű ACL szabályt), így az pontosan a 'Deny all' nevű sor fölé kerül. Ha nem csinálod, a böngésző nem lesz képes létrehozni a kapcsolatot.

Most az SSH ablakban hasz-

náld a következő parancsot:

```
shutdown -r now
```

Ez újraindítja a szervert és a Squid 3-at is (az új beállításoknak megfelelően). Észrevettem, hogy a Webmin (rejtélyes okokból kifolyólag) azt hiszi, hogy a Squid 2.6-os verziója van telepítve, így a Webmin nem képes elindítani a szervert. Szerencsére újraindítás után megjelenik egy 'Stop Squid' gomb, így tudom, hogy a Webmin modul elindult és megfelelően fut (ezután nem kell megint hozzányúlnom a Webminhez, mivel SSH-t használok a hozzáféréshez, újraindításhoz, stb., meg sem próbáltam).

Utolsó lépésként győződj meg róla, hogy beállítottad a proxy szervert a böngésződben. Esetemben minden böngészőbe a következőket kellett megadnom:

```
192.168.1.200:3128
```

Július 3-án találtam egy problémát, amikor megpróbáltam hozzáférni a statisztikákhoz. Itt a probléma és a megoldás:

Probléma:

Amikor megpróbáltam elérni a 'Cache Manager Statistics'-ot a 'Squid Proxy Server' alatt, a következő hibaüzenet fogadott:

"The Squid cache manager program /usr/lib/cgi-bin/cachemgr.cgi was not found on your system. Maybe your module configuration is incorrect."

Megoldás:

```
aptitude install squid-cgi
```

A 'Cache Manager Statistics' így rendesen fog futni.

A cikk tartalmához kapcsolódó információkkal rendelkező más honlapok:

Hogyan blokkoljunk weblapokat Ubuntu alatt Squid Proxy segítségével

<http://shibuvarkala.blogspot.com/2008/11/howto-block-web-sites-using-squid-proxy.html>

Hogyan blokkoljunk egy portot Squid Proxyban, Ubuntu Linux alatt

<http://shibuvarkala.blogspot.com/2008/11/howto-block-port-in-squid-proxy-ubuntu.html>

HTTP proxy szerver telepítése (Squid)

<http://en.kioskea.net/faq/sujet-804-ubuntu-installing-an-http-proxy-server-squid>

Squid Proxy telepítése Webmin segítségével Ubuntu Server 8.04.1 alatt

<http://chrisjohnston.org/2008/installing-squid-proxy-using-webmin-on-ubuntu-server-8041>

Paranoid Penguin – Biztonságos Squid Web Proxy telepítése, 1. rész

<http://www.linuxjournal.com/article/10407>

Élvezd a gyors szörfölés örömét, köszönhetően az általad rendszeresen látogatott oldalak eltávolításának. Hölgyeim és uraim, remélem jól játszanak ezzel, és tényleg segítségükre lesz a cikk!

EGY GYORS VÉLEMÉNY

Amikor veszek valami újat, mindig úgy érzem, szabadkoznom kell magam és mások előtt. Miért érzem úgy, hogy amit vettem, az pénzkidobásnak fog bizonyulni? Az embernek meg kell magát győznie, hogy jó döntött.

A barátaim, akik Windows-t vagy Macet használnak, ugyanezt érzik. Vettek egy számítógépet és valószínűleg külön fizettek az operációs rendszerért, szeretnék a legtöbbet kihozni a befektetésükből. Nincs okom elvárni tőlük, hogy hirtelen lépjenek vissza és dobják ki beruházásukat az ablakon.

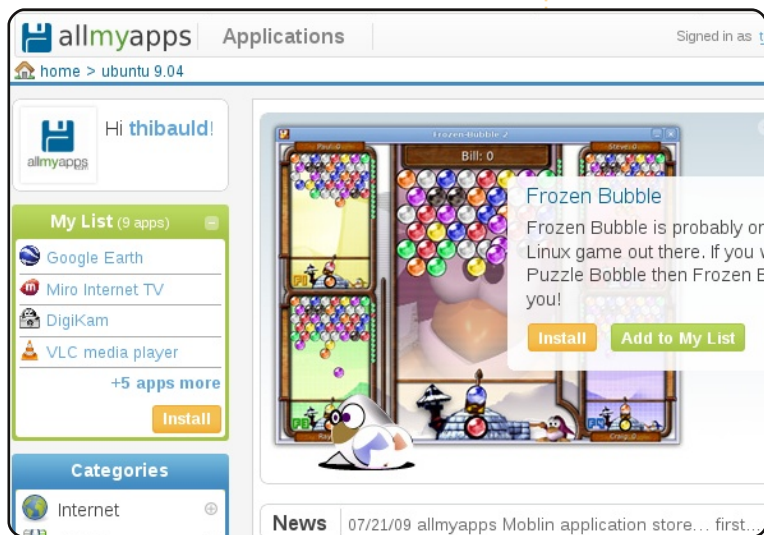
Mi, akik Linuxot használunk, szintén vágyunk a megerősítésre. Sokaknak közülünk hatalmas ugrást jelentett hátrahagyni a drága, saját operációs rendszert. Gyakran próbálunk másokat is rávezetni, hogy tegyék ugyanezt, de sokszor mi vagyunk önmagunk legnagyobb ellenségei. Mikor szeretnének valós érveket hallani, miért is váltsanak, mindössze annyit hallanak, hogy „Ugorj bele! Ugorj bele!”. A megoldás egyszerű: add meg nekik azt, amit szeretnének – érdeklődj, hogy irigykedjenek!

Nem titok, hogy a Windows hajlamos az összeomlásra. Ha valakinek a böngészője összeomlik, miközben az e-mailjeit próbálja megnézni, egy rutinfeladat végrehajtása is aggodalom, és – bármiféle rendszerösszeomlás nélkül – álomszerűnek tűnik. Valaki más, aki aggódik, hogyan fogja kifizetni az új telepítőlemez összeomlott rendszerének helyreállítására, megkönnyebbülne, ha tudná, hogy legálisan tud új és ingyenes operációs rendszert telepíteni, ingyen helyreállítani és ingyen továbbadni. Sokan küzdenek vírusokkal, ők csak gúnyolódhatnak egy olyan számítógép hallatán, ami teljesen védett bármiféle vírusirtó nélkül is. Aki azon gondolkodik, hogy fizessen-e a Microsoft Office-ért, tetszetősnek találná az OpenOffice.org-ot. Nem kell prédikálnunk másoknak ezekről az előnyökről.

Ugyanakkor néhány ember csupán gyönyörködni akar. Amikor látnak egy ablakot imbolyogni, vagy amikor a felhasználó egy nyitott ablakok által alkotott gyűrűből választ, vagy az asztal elfordul, felfedve a többi munkaterületet, na, ekkor megjön a kedvük. Mindezt meg lehet oldani Windows-on is, de a legtöbbször pénzbe kerül és a kapott eredmény elmarad ahhoz képest, amit a Compiz nyújt.

Tartsd saját portádon a füvet annyira zölden, amennyire csak tudod, és az emberek megcsodálják, talán bele is ugranak!

Bertel King Jr.

Az **Allmyapps** egy web-alapú alkalmazás, kereső- és telepítőeszköz Ubuntu-ra, amin egy barátommal az elmúlt kilenc hónapban dolgoztunk.

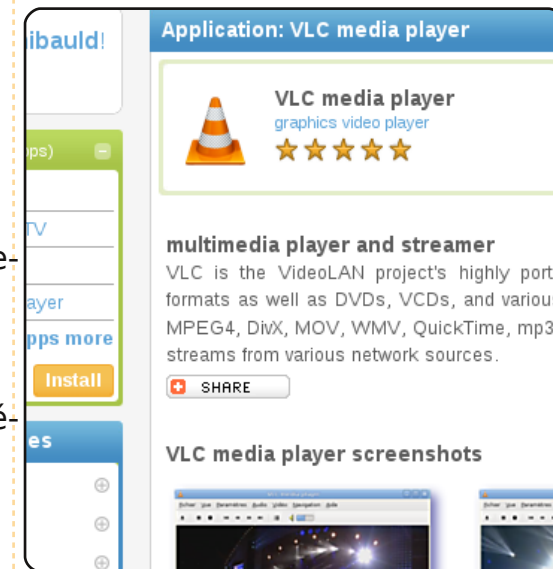
Mindig frusztrált leszek, ha egy iPhone tulajdonos arról kezd el nekem áradozni, hogy milyen jó az Apple AppStore. Tulajdonképpen az Apple AppStore nem más, mint egy csomagkezelő, egy olyan valami, amit a Linux világ már évek óta ismer és élvez. A mi célunk, hogy a Linux csomagkezelők igazi erejét megmutassuk a világnak!

Az allmyapps segítségével a legjobb telepítő alkalmazást szeretnénk a felhasználók kezébe adni, mely látványos és egyben könnyen is használható. Valójában az allmyapps a csomagkezelőnk erejét és tudását használja ki, oly

módon tárja a felhasználók elé, amely élvezetes, könnyű és persze biztonságos. Megpróbáltuk vizuálisan vonzóvá tenni, hogy a felhasználók számára örömet okozzon az alkalmazások közötti böngészés. Ugyanakkor fontos hangsúlyt kapott a használhatóság is, így az emberek könnyen megtalálhatják azt az alkalmazást, amit keresnek, akár úgy, hogy kategóriák között keresgélnek, akár egy kereső segítségével. Mivel az allmyapps az apt csomagkezelő rendszerre támaszkodik (az apt-urll használatával), ezért használata teljes mértékben biztonságos.

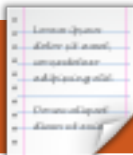
Számos ember megkérdezte tőlünk, hogy miért internetes alkalmazást készítettünk és miért nem hagyományos asztali alkalmazást. A fő ok, hogy szeretnénk az allmyapps-ot minden felhasználó számára elérhetővé tenni (tehát nem csak Linux felhasználóknak). Ezért is van az, hogy a szokásos funkciók mellett, mint a képernyőkép, vélemények és értékelés, listát lehet készíteni, amit aztán megoszthatunk bárkivel e-mailen vagy éppenséggel egy web widget segítségével. A lényeg, hogy elterjedjen a hír és az emberek rájöjjenek: egyszerű és élvezetes Linux alatt az alkalmazások telepítése.

Az elkövetkezendő hónapok során remélhetőleg ezt a szolgáltatást kiterjeszthetjük más platformokra is. Első körben az Ubuntu-ra koncentráltunk, mivel véleményünk szerint ez a Linux rendszer fókuszál leginkább az otthoni felhasználásra. Ettől függetlenül szeretnénk, ha mindenki részesülhetne az allmyapps előnyeiből.

Végezetül, amennyiben szimpatizálsz a projektünkkel, kérlek látogass el az allmyapps honlapjára, készíts listát kedvenc alkalmazásaidról és oszd meg másokkal! Ha valamilyen módon hozzá akarsz járulni a projekthez, nyugodtan értékelj, írd véleményed, vagy töltsd fel képernyőképet a kedvenc alkalmazásodról. Természetesen mindenféle visszajelzést szívesen fogadunk. Nyugodtan íratok a thibault@allmyapps.com címre. **Köszönöm!**

Forrás: <http://allmyapps.com>

2005 elején ADSL-vonalra fizettem elő az egyik internetszolgáltatónál. Ekkor Windows-t használtam, a téli szabadságaim pedig rendszerint azzal teltek, hogy újraformáztam a winchesteremet és újratelepítettem az operációs rendszereket. Ezt jó néhány alkalommal tettem meg, mert ahányszor az internethez kapcsolódtam, annyszor kaptam vírust.

Nagyon nyomasztott a helyzet. Nem tudtam, hogyan oldjam meg. Az egyik lehetőség az volt, hogy telepítek egy antivírus szoftvert, de nem akartam erre pénzt kiadni. Akkor még nem tudtam, hogy létezik a ClamWin nevű program. Valójában semmit sem tudtam a nyílt forrású szoftverek létezéséről. Továbbá a négy éves gépem sem szerettem volna beszállítani vírusölő programmal.

Végül lemondtam az ADSL-előfizetést. A tapasztalataimat megosztottam az egyik munkatársammal, aki rajongott a Linuxért. Ő javasolt egy új disztribúciót, amit Ubuntu-nak hívtak. Épp akkor ka-

pott egy köteg CD-t attól a cégtől, aki terjesztette ezt az operációs rendszert. Párat adott belőlük. A disztribúció két CD-s volt. Az egyik live, míg a másik a telepítő CD volt. A kollégám azt javasolta, hogy a live-ot próbáljam ki.

Beraktam a Warty Warthog live CD-jét. Az első benyomásaim érdekesek voltak. Kb. egy hétig csak játszottam vele. Hamarosan rájöttem, hogy szeretném kiterjeszteni a linuxos/ubuntu tudásomat. Elhatároztam, hogy telepítem az Ubuntut. Mivel meg szerettem volna tartani a Windows-t, ezért a dualboot-ot választottam. A tapasztalatlanságom ellenére sikerült feltelepítenem az Ubuntut, de a dualboot rendszert sajnos nem. A Windows még mindig jelen volt az egyik partíción, de ahányszor is választottam ki a GRUB-menüből, sosem indult el.

Az egyik szemem sírt, a másik nevetett. Örültem, mert sikerült feltelepítenem az Ubuntut, de csalódott voltam, mert a szokásos munkámat nem tudtam elvégezni Windows nélkül. Ezért pár hét múl-

va elhatároztam, hogy újratelepítem a Windowst. Semmi esetre sem szerettem volna megadni magam, ezért felkerestem az Ubuntu nemzetközi fórumát, hogy utánanézzek annak, miként tudnék összehozni egy kifogástalanul működő, dualboot rendszert. (Abban az időben még nem létezett olasz nyelvű Ubuntu fórum.) Szerencsére sokféle megoldást találtam, ahol részletesen kifejtették, hogyan tudnám ezt megcsinálni. Lelkes voltam és elhatároztam, hogy újra próbálkozom a telepítéssel. Ezúttal minden simán ment. Nagyon boldog voltam! Az indításnál ugyanúgy ki tudtam választani a Windowst, mint ahogy az én csodálatos Warthy Warthog-omat.

Ezek után nyilvánvalóan sokkal több időt töltöttem az Ubuntuval, mint a Windows-zal. Számomra a Linux egy még új, felfedezésre váró világot jelentett. Minden elbűvölt: a Gnome desktop, az alkalmazások, még a parancssor használata is!

Lépésről-lépésre haladva a mindennapi munkámat Ubuntu alatt

kezdtam elvégezni Windows helyett. Természetesen órákat töltöttem az Ubuntu-fórumok és wikik bogarásával, hogy meg tudjam oldani a problémáimat. Sok dolgot megtanultam: hogyan játsszak le DVD-eket, hogyan telepítsek multimédiás bővítményeket, hogyan csatlakozzak az internethez, hogyan írok CD-eket, DVD-eket stb.

Olyan akadályokat győztem le, amik első pillantásra leküzdhetetleneknek bizonyultak. Később én is adtam tanácsokat Ubuntu-fórumokon más embereknek, akik segítséget kértek. Nagyszerű érzés, mikor valaki köszönetet mond azért, mert a tanácsod hasznos volt számára.

Jelenleg multiboot-os rendszert használok Debian Etch-csel, Hardy Heronnal és Interpid Ibex-szel.

Azt hiszem, a jövőben is ezt a fantasztikus operációs rendszert fogom használni, amit Linuxnak hívnak.

Az Ubuntu 8.04 valóban forradalmi fejlődéssel járt, váratlan csoda volt számomra. Az operációs rendszerek ipara annyira bosszantott, hogy 12 évig kitartottam a Microsoft Windows 95 használata mellett, amikoris 1997-ben elfogadtam ezt a mindent megváltoztató operációs rendszert. A Linux a gondolataimban maradt, több mint egy évtizeden keresztül.

A Windows 95 nálam a hibás IBM OS/2-t váltotta le, amit rajongásig megszerettem. Az IBM pedig előzőleg a DOS 6.22-t és Win 3.1-et ütötte ki. Majdnem 13 éven keresztül szolgált ki egy P233MMX-alapú ASUS VX-97 alaplap, melynek a jogos nyugdíjaztatása 2009. januárjában érkezett el. Kiábrándított az összes lehetőség, amely a Windows 95 Windows 98-ra, 98SE-re, ME-re, XP-re váltására csábított. A Windows NT 4.0-val, azután pedig a Windows 2000-rel szerzett munkahelyi tapasztalataim az súgták nekem, hogy tartózkodjak tőlük és ne

akarjam telepíteni otthoni felhasználás céljából. A beágyazott böngésző kudarca, ami a Win98-cal vette kezdetét, azonnal aggodalommal töltött el. Mi jöhet még az elkövetkezendő években? Valóban megtörténhet, hogy a Windows egy hatalmas kuszasággá váljon.

Komolyan sebezhető rendszerré vált a Windows, aminek harmadik fél által gyártott programokra van szüksége, hogy karbantartsák, valamint megszüntessék a vírusoktól és malware-ektől. Addig ellenálltam, hogy lecseréljem a Windows 95-öt, amíg meg nem érkezett a megfelelő helyettesítője. Kiderült róla, hogy ez az Ubuntu 8.04 LTS.

Igen komoly áldozatokat követelt tőlem a 12 éven keresztül tartó USB kezelésének hiánya, valamint az, hogy a Windows 95 képtelen volt támogatni az új hardvereket és szoftvereket. Mindig csak éppen, de túléltem ezeket. El kellett volna dobnom a Windows 95-öt, mert

nem készítették fel az Opera böngészőre. A Firefox nem támogatta a Win95-öt, de az Opera igen. Mindent összevetve a rendszer elég beteges volt, amit a nagyon elavult Windows 95-nek köszönhettem. Az 5.1-es Adobe Acrobat volt az utolsó verzió hozzá. Mindösszesen egy öreg, Y2K kiadású ZoneAlarm tűzfalat értem el, amely kellő védelmet nyújtott a betárcsázós internetcsatlakozásaimhoz. Nem volt értelme a Windows 95-tel használnom a szélessávú internetet, mivel a Shockwave és a Flash már nem szolgáltatott frissítéseket ehhez a végletekig elavult oprendszerhez. A streamelt videó lejátszását is gátolta a megfelelő Flash támogatás hiánya. Még a megfelelő szoftveres támogatás mellett is nagyon szaggatott a PCI videokártyával felszerelt lassú hardver. Az operációs rendszert és a hardvert is fejlesztenem kellett volna, hogy legyen értelme a szélessáv használatának. Mindezek ellenére a megfelelő Linux disztribúcióra vártam, hogy végre megérkez-

zen és utat mutasson, melynek segítségével a nevetséges rendszeremet forradalmasítani tudjam. Mivel rendkívül sűrű volt a munkarendem, kevés időm maradt, hogy valóban kihasználjam a gépemet.

A legnagyobb gondot az jelentette, hogy az öreg, 128 megabájtos gépem még a Linuxot sem tudta volna támogatni. Az évek során így egy másik géppel kellett volna vacakolnom, azért hogy kipróbáljam a Linuxot, amit nagyon nem szerettem volna.

Ez így is csak átmeneti megoldást jelentett volna, mert nem a Linux disztrók voltak azok, amikre vágytam. A Linux telepítőkhöz baráti úton jutottam hozzá. Évekig figyelemmel kísértem a neten a Linux disztrók fejlesztéséről szóló cikkeket. Amikor arról olvastam, hogy a WLAN szolgáltatással és az MP3 lejátszásával még az Ubuntu korai kiadásainak is bajai vannak, úgy gondoltam, az Ubuntu nem készült még fel a

főműsoridőre. Inkább teljes fejlesztést szerettem volna, mintsem részlegeset. Ahogy a Windows 95 egyre elviselhetetlenebbé vált, úgy vált a Mandriva a legesélyesebb disztrómá. Végül is kitartottam a Windows 95 mellett és arra a Linux disztróra vártam, amivel valóban elégedett lehetnék.

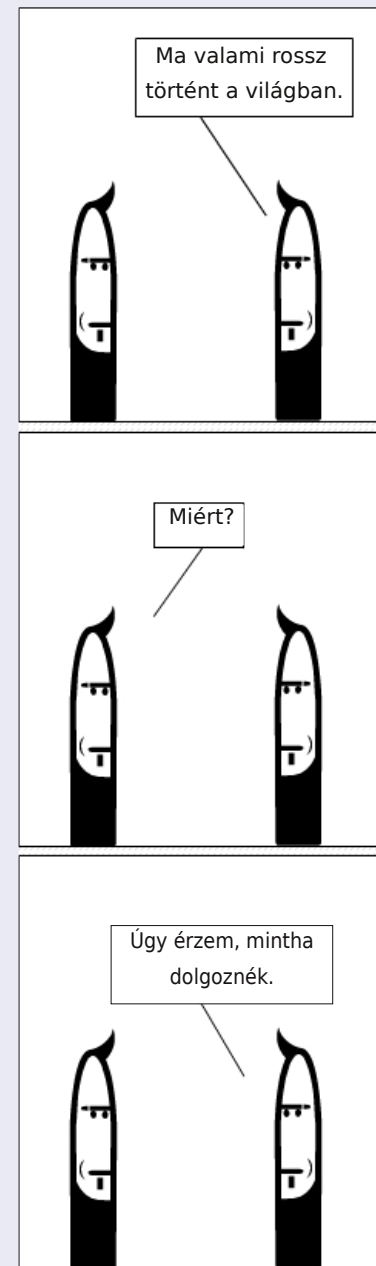
A Windows vagy a MacOS lehetőségként fel sem merült bennem. Nagyjából a Microsoft egy monopólium. Az Apple pedig, ha lehet, még ennél is sokkal könyörtelenebb monopólium. Hiszek a nyílt forrású szoftverekben. Mindenkinek joga van ahhoz, hogy hozzáférhesen az internethez; hogy csak az infrastruktúra fenntartásáért fizessünk, de ezt ne a monopóliumoknak, akik a hangsúlyt az otthoni felhasználók ellenőrzésére, a saját piaci modelljük támogatására és a saját számítógépes szemléletükre helyezik a hangsúlyt. Még csak a lehetőségét is visszautasítottam annak, hogy új hardvert vagy Windows Vistát vegyek. A Windows 7 használhatónak tűnt a kétségbeesés és a pletykák fényében, de ez kockázatos javaslat lenne, valamint a

Microsoftnak engednék.

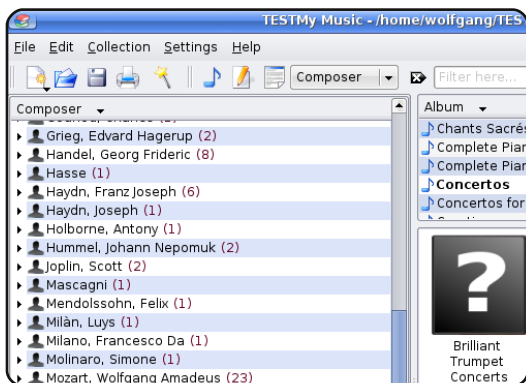
A megváltás akkor érkezett, amikor kipróbáltam volna a Mandrivát egy Pentium III-as rendszeren 512 MB RAM-mal. Eközben feltűntek az Ubuntu 8.04 LTS-ről terjedő hírek. A Dell, mintha csak egy varázslásra, elkezdte árulni a Mini 9-es modern netbookját, előtelepített Ubuntu 8.04-gyel. Ha az ígéreteimet a Windows 95 kielégítette, akkor a szükségleteimhez biztosan illene a dual-core-os, 1,6 Ghz-es netbook Ubuntu 8.04 LTS-sel. Így is lett!

Az Open Office majdnem teljesen kompatibilis az Office 97 Worddel és Excellel, valamint azonnali elérést biztosít a kulcsfunkciókhoz. Az Ubuntu 8.04-ben tökéletes volt a videólejátszás. Hibátlanul megoldották a WLAN szolgáltatást. 2009. január elsejétől kezdve, amikor is átálltam a netbookra, sosem csatlakoztam betárcsázással az internethez. Véget ért a megbízható 233-as MMX és a Windows 95 párosának időszaka. Sosem tapasztaltam azt, hogy egy új oprendszer lehet ilyen gyors, és teljes egészet alkot.

Amióta WiFi-t és DSL-t használok, az Ubuntu egy hónap alatt forradalmasította számítógépes ismereteimet. Az interneten megtalálható témérdek információknak köszönhetem, hogy egy hónap alatt haladó felhasználóvá váltam, valamint nagyban segített a sokkal több szabadidő (a nyugdíjazásomból kifolyólag) és a munkahegyemen megszerzett Unixos tapasztalat! Az Ubuntu 8.04-es netbookom egyszerű és lényegretörő. Értem ezalatt a bejelentkezés különböző trükkjeit, a hatékony tar fájlokkal való archiválást, az idegen nyelvek támogatásának és a help fájlok eltávolítását. Világos, hogy az interneten fellelhető információkkal az Ubuntu 8.04 megbízható, életképes megoldást nyújt a számítástechnikában, amely lehetővé teszi a felhasználók számára, hogy a drága és jól védett Apple, vagy az ellenőrzésre törekvő és fájdalmas Microsoft útjait elkerüljék. Dicsőség az Ubuntu 8.04-nek és a Dell támogatásának.

Rédei Richárd

Nagyon kevés olyan ember van, akinek nincs valamiféle gyűjteménye: könyvek, zenék, filmek, gyufásdobozok, kövek, barátnők. Egy idő után gyűjteményünk olyan méretűre duzzad, hogy már nem tudjuk fejben rendszerezni. Itt lép be a képbe a Tellico. Már a Dapper óta elérhető az Ubuntu repókban, a szoftver weboldalát a <http://tellico-project.org/> címen találhatjuk meg.

Ami ezt a bemutatót megkülönbözteti a többitől, az reményeim szerint az, hogy könyvtárstudományból diplomáztam és részt vettem az egyik első – ha nem a legelső – személyi számítógépen használható könyvtárkatalo-

gizáló program kifejlesztésében. Jelen cikkben zeneszámokról lesz szó, de a Tellico képes bármit rendszerezni, a bélyeggyűjteménytől a képregényekig. És mindez belefér 9 megabájtba!

Úgy döntöttem itt az idő, hogy katalogizáljam klasszikus zene gyűjteményemet. A klasszikus zenét rendszerezni mindig rémálom, még az egyetemi vagy közönyvtárak számára is, mivel egy műből számos felvétel is előfordulhat, még ugyanattól az előadótól is. Ráadásul egy-egy felvétel számos másikkal együtt lelhető fel a különböző CD-ken, eltérő kombinációkban. Tovább rontja a helyzetet, hogy a karmesterek sokszor más zenekarokkal is felveszik ugyanazt a darabot, de létezhet az adott műnek zongoraátirata, illetve szólista is előadhatja zongorával kísérve és így tovább. Így a klasszikus zene kedvelőinek, akik nagy gyűjteménnyel bírnak, jól jön a segítség, ha ki kell deríteniük, hogy egy adott darab vagy annak egy meghatározott felvétele, ami megragadta a figyelmüket és amit meg szeretnének vásárolni, megtalálható-e a

gyűjteményükben.

Az adatbázis-készítés vagy katalogizálás (a két szót szinonimaként fogom használni) legnehezebb része a struktúra felállítása. Régen, ha egyszer már létrehoztuk a megfelelő kategóriákat („mezőket”) az adatbázisban, nem gondolhattuk meg csak úgy magunkat, hanem az egészet az elejétől kellett kezdenünk egy új adatbázis építésével, minden adatot újból betáplálva. A Tellico-val bármikor hozzáadhatunk, elvehetünk vagy megváltoztathatunk mezőket, bár lehet, hogy néha az adatokhoz is hozzá kell nyúlni, hiszen egyik program sem tudja nyomon követni az adatok folyamatos változását. Azt javaslom, hogy 50 vagy 100 katalogizálandó elemmel kezdjünk. Mire az összes adatot bevisszük, már elég tiszta képünk lesz arról, milyen információkra lesz szükségünk a jövőben.

A Tellico számos mintakollekciót tartalmaz. Akár ezek egyikével is kezdhethetjük a katalogizálást, vagy csak megvizsgálhatjuk, hogyan épül fel a struktúrájuk, mi-

előtt hozzáfogunk a saját adatbázis felépítéséhez. A Tellico 11-féle mezőtípust támogat. Ezeket részletesen dokumentálták a remek súgóban. Az egyetlen, amelynek megértésével volt némi problémám, a Dependent mező. A mintakollekciók böngészése közben felfedeztem, hogyan lehet használni a borkatalógusban. Ha mondjuk van több azonos nevű bejegyzésünk, akkor megkülönböztethetjük őket például az évszám alapján. Egy Dependent mező létrehozásával – ami a név mezőhöz és az év mezőhöz is tartalmaz hivatkozásokat – készíthetünk egy listát a címekről a hozzájuk tartozó évszámmal. Így megtarthatjuk az év és a név mezőket is külön-külön, hogy másokhoz kapcsoljuk vagy kilistázzuk őket.

Azok számára, akiket állandóan kéregető barátokkal vert meg az élet, a Tellico lehetőséget kínál a kölcsönök nyilvántartására, összeg és személyek szerint is. A KOrganizer segítségével emlékeztetőket is be tudunk szúrni, amelyek figyelmeztetnek a visszafizetés esedékességére. Ezt a funk-

ciót rendszeresen fogom majd használni, ha végeztem a személyes könyvtáram adatainak bevitelével.

A legtöbb mező több bejegyzést is tartalmazhat. Ha például egy lemezen több előadó is szerepel, mindegyiküket beírhatjuk ugyanabba a mezőbe, pontosvesszővel elválasztva. Ha viszont ezeket az adatokat külön-külön szeretnénk kilistázni, mondjuk ABC-sorrendben, úgy kell beállítanunk a mezőt, hogy névként vagy címként formázzon, még ha az nem is azt tartalmazza. Ennek igazából semmilyen hátulütője nincs, hacsak nem vagyunk kifejezetten kényesek a nagy kezdőbetűkre. Ráadásul a nagybetűsítési szabályokhoz kivételeket is hozzáadhatunk a Tellico beállításai között; csak arra figyeljünk, hogy ne használjunk olyan kifejezéseket, amelyeket más körülmények között nagybetűvel kellene írni.

A Tellico képes adatok importálására az IMDb-ből, a CDDb-ből és egyéb fájlformátumokból is. Számos kimeneti formátumot ismer. Az előzőek egyikét sem próbáltam ki, kivéve egy OpenOffice táblázat importálását, amiből azonban sajnos nem sikerült olyan

adatbázist készíteni, amelyet szerettem volna (lásd később).

Az egyik csalódást keltő vonása a Tellico-nak a Table mező. Mint mindegyik, ez is széleskörűen konfigurálható. Szerkesztése ugyanakkor nem könnyű. Ha az adatok beírása közben hibát vétünk, nem tudjuk csak azt az egy betűt kijavítani. Mikor belekattintunk a táblázat egyik cellájába, a benne lévő összes adat törlődik. Máshonnan kimásolt információt sem tudunk beilleszteni. Érdekes, hogy senkit sem találtam az Interneten, aki panaszkodott volna emiatt. Ha ez egy bug az aktuális verzióban, akkor ebben a minőségében még senki sem jelentette be.

Egy másik rossz pont, hogy a Tellico csak korlátozottan képes riportok készítésére. A zenei adatbázisomban sok mező több bejegyzést is tartalmaz – például előadó vagy hangszer. Míg egyetlen kattintással készíthetünk listát az összes névről vagy hangszerről, addig nyomtatható formában nem tudom megtenni ugyanezt. A riportokban a megjeleníteni kívánt mező a képernyő jobb felső sarkában található. Ha egy mezőben több bejegyzés is szere-

pel, akkor össze-vissza jelennek meg egymás mellett. A legtöbbek számára ez valószínűleg nem egy hatalmas probléma, de a klasszikus zeneszerzők művei gyakran rendelkeznek egy katalógusszámmal, hogy meg lehessen különböztetni az egyik concerto grosso-t a másiktól. Egy kinyomtatott lista, amin az albumok ezek szerint sorbaállítva szerepelnek és amit a tárcámban tarthatnék, megspórolna nekem némi pénzt, amikor CD-t vásárolok, mert így tudnám, hogy már megvettem-e az adott darabot. Persze az is lehetséges, hogy még nem fedeztem fel a Tellico összes képességét vagy nem ismerkedtem eléggé össze a programmal, hogy találjak egy kerülőutat.

Ha még nem használtunk a Tellico-hoz hasonló programot, érdemes felkészülni némi frusztrációra – nem a program, hanem ma-

gunk miatt –, ha nem gondoltunk át előre minden részletet: mit szeretnénk látni az adatbázisban és hogyan szeretnénk hozzáfélni. Ez normális, még olyanok számára is, mint én, aki évtizedek óta dolgozik más emberek gyűjteményeivel. A szoftver mintakollekciói ezen sokat segíthetnek, de ezt csak akkor értékeljük majd, ha már magunk is megpróbáltunk felépíteni egy adatbázist az alapoktól.

Utolsó megjegyzésként elmondom, hogy a Tellico például nagyszerű volna a Full Circle számainak katalogizálásához. Csak annyit kellene tennünk, hogy létrehozunk mezőket az adott kiadás sorszámának, a cikkek szerzőjének, címének, tárgyának és oldal-számainak, valamint egy igen/nem dobozt, ami mutatja, hogy illusztrált-e az adott cikk vagy sem. Ha van még valami más, aminek szükségét érezzük, azt is beletehetjük. A Tellico lehetővé teszi, hogy a katalogizált elemeket értékeljük is, így egy szempillantás alatt tudnánk, hogy az adott számot érdemes-e újra elolvasni. A lehetőségek végtelenek!

A Behind MOTU egy weboldal, ahol a „Masters of the Universe”-ként ismert emberekkel készített interjúk is találhatóak. Ők a csomagkarbantartók önkéntes serege, akik az Universe és a Multiverse szoftvertárolókat gondozzák.

Életkor: 18
Lakhely: Sherbrooke, Kanada
IRC becenév: stgraber

Mióta használod Linuxot és mi volt az első disztród?

Már közel 9 éve használom Linuxot. A Mandrake volt az első disztróm; ezután több disztró között váltogattam, mint pl. Gentoo, Corel Linux, Caldera, LFS, Slackware, Red Hat és Debian – végül a Debiannál maradtam, aztán váltottam Ubuntu-ra.

Mióta használod Ubuntu-t?

A Warty kiadás óta.

Mikor és hogyan kerültél kap-

csolatba a MOTU-val?

A pastebinit volt az első csomag, amit feltöltöttem az archívumba – egy parancssoros pastebin kliens; ez 2006. december 7-én történt (Feisty kiadás).

Mi segített a csomagkészítés el-sajátításában, és hogyan működnek az Ubuntu csapatok?

Főként az IRC-n folytatott beszélgetésekből tanultam meg, hogyan működik az Ubuntu, és persze wiki oldalakat olvasgattam. Hosszú időt velük eltöltve most látom, hogy ezen csapatok többsége hogyan formálódik.

Ami a csomagkészítést illeti, egyszerűen olvasgattam az Ubuntu csomagkészítési útmutatót, aztán a REVU folyamatleírását követve módosítottam, ha szükséges volt.

Mi a legkedveltebb része MOTU-beli munkásságodnak?

A kedvenc alkalmazásaim be-

emelése az Ubuntu-ba, más alkalmazások hibajavítása, és segíteni másoknak, hogy ugyanazt tegyék. Meg persze a hosszú beszélgetések az IRC-n. :)

Mit tanácsolsz azoknak, akik szeretnének akarnak a MOTU-ban?

Jelentkezzen be IRC-re, kérdezze a bent lévőket és olvasson wiki oldalakat. A csomagkészítés nem olyan bonyolult, mint amilyennek tűnik

Tagja vagy valamelyik helyi Linux/Ubuntu csoportnak?

Mostanában költöztem Kanadába, ahol nem kerültem kapcsolatba egyik LoCo-val sem, de még mindig egyike vagyok a svájci Ubuntu LoCo adminoknak. A mostani munkám főként a levista és IRC beszélgetések nyomon követése.

Mire fogsz összpontosítani a Ja-unty-ban?

Az LTSP fejlesztésére, hogy növeljem a desktop-szerű élményt. Az ltsp-cluster feltöltése a Universe-be, az iTalc's integrációja az LTSP-vel és még több oktatási csomag feltöltése/fejlesztése az Edubuntu számára szintén a feladataim közé tartozik.

Mit csinálsz a szabadidődben?

Az LTSP-n dolgozom és néhány saját projektemen (pastebinit és mások). Hát igen, nem csinállok semmi mást a nyílt forrással kapcsolatos projektmunkáimon kívül.

Olvastam a Damien McGuignan által írt áttekintést az Amarok 1.4-ről (FCM 27. szám), és azt gondolom, hogy néhány dolgot tisztázni és korrigálni kell.

1. A cikk úgy kezdődik, hogy „az Amarok 2.2 kiadásra került”. Ez nem igaz, a legutóbbi stabil kiadása az Amaroknak a 2.1.1-es kiadása, amely elérhető a Jaunty backport tárolóban. Az Amarok 2.2, vagy legalábbis ennek egy béta változata fog belekerülni a Karmic-ba.

2. Kijelenti, hogy ez az áttekintés az Amarok 1.4-ről szól, ami a legvalószínűtlenebb azok alapján a képernyőképek alapján, amelyeket láttam, mivel az már elég öreg és idejétmúlt. Azt gondolom a képek alapján, hogy ez az „Amarok 1.4.9.1”, ezt a verziót 2008. április 12-én adták ki, míg az 1.4.0-es verzió 2006. május 17-én jelent meg. Nem látom sehol ebben a cikkben, hogy ez nem az 1.4.0 verzió.

3. Javasol egy visszalépést a 2.0.2-es változatról az 1.4-es változatra, amelyet a Jaunty-val szállítottak, de több fontos részletet marad ki:

3/a. Az Amarok 1.4.x fejlesztői támogatása már megszűnt és a karbantartás a Kubuntu csomagkészítői által kiadott Amarok 1.4.9.1-re szól, amely a Hardyval jött volna, viszont csak az idei év októberében lesz elérhető. A Hardy Kubuntu változata nem LTS kiadás. Ez sok felhasználót magára fog hagyni a szoftverrel.

3/b. A szoftver telepítése PPA-ból nem támogatott szoftvernek minősül, és egyáltalán nem támogatják a Kubuntu részéről, amíg néhány önkéntes fel nem vállalja ezt.

3/c. A PPA csomagkészítők nem nyújtanak támogatást, amire a cikknek feltétlenül fel kellene hívnia a figyelmet. Továbbá szintén világosan ki kellene jelenteni, hogy sem az Amarok fejlesztői, sem a Kubuntu nindzsák nem fogadnak

Minden hónapban szeretnénk néhányat közzé tenni azokból az email-ekből, amelyeket tőletek kapunk. Ha szeretnéd, hogy leveled nyilvánosságra kerüljön – amely lehet köszönet vagy reklamáció –, akkor küldd az alábbi címre: letters@fullcirclemagazine.org. **FONTOS: terjedelmi okokból a levelek szerkesztésre kerülhetnek.**

A HÓ NAP LEVELE

A hónap levelének szerzője két darab fémből készült Ubuntu-jelvényt nyer!

Nemrég fejeztem be az általános iskolát és felkészültem a középiskolára. A számítógéplabor, amelyben tanultam, egy rettenetes hely volt, tele öreg számítógépekkel, amelyeken Windows 2000 futott. Ezek közül az egyikben a Windows nem működött és a tanár megkért, hogy formázzam le. Említést tettem neki a szabad szoftverekről, a GNU-ról és a Linuxról, erre azt mondta, hogy próbáljuk ki. Így feltelepítettem az Ubuntu-t erre a gépre.

A tanár elkezdte megtanulni az Ubuntu-t és az OpenOffice-t. Úgy nyilatkozott, hogy ez nagyon könnyű. Jelenleg egy Linux felhasználói csoport vezetője vagyok. A számítógépek öreg IBM gépek voltak, amelyekre telepítettem az Ubuntu-t: 64 MB RAM, 6 GB merevlemez és 8 MB grafikus kártya volt bennük.

Néhány diák megkérdezte a tanárt, hogyan lehetne az Ubuntu-hoz hozzájutni, és a tanár hozzám irányította őket, így ők is tagjai lettek a Linux Felhasználói Csoportnak itt Gjakova-ban. Heti rendszerességgel találkozókat tartunk. Ezek közül az új felhasználók közül néhányan csodálkoznak, mert még sosem láttak Compizt, de többségük azon tény miatt váltott, hogy nincsenek vírusok.

Néhány diák, akiknek én segítettem korábban a váltásban, most már a segítség-

gemre vannak, amikor mások váltani szeretnének. Legnehezebb a váltás a játékosoknak. Másoknak (akik MSN Messenger, böngészőt és Facebookot használnak) mindez könnyebben megy. Mostanában azzal töltöm a szabadidőmet, hogy embereknek segítek az Ubuntuval kapcsolatban, hogy törvényessé tegyem a használt szoftvereket, mert itt Koszovóban nem tisztelik a szerzői jogokat.

Továbbá azon dolgozom, hogy egy szabad szoftveres konferenciát szervezzek meg itt Koszovóban, még ebben az évben.

Heroid Shehu

el semmilyen jelentéseket vagy panaszokat ezzel a visszalépéssel kapcsolatban.

Myriam aka Mamarok

Szerk.: *Nos, egyetérték a pontjaid közül néhányat, azt gondolom, hogy 1.4.9.1-ről 1.4-re sok ember rövidít (magadat is beleértve) az 1.4.x esetén. Az 1.4-es használatát illetően, én személy szerint az 1.4-et használom és sokkal jobban szeretem, mint az aktuális Amarokot. Igen, egy olyan verziót használok, amit már nem támogatnak, de (nekem) ez a Linux szépsége: rendkívül széles a választék abban, hogy melyik alkalmazást szeretném használni. Még akkor is, ha ez egy öregebb verzió.*

A 27-es számban CW Moser azt mondja, hogy Virtualbox problémája az, hogy a kernelt újra kell fordítani, amikor egy új változata kijön. Van egy program, amit DKMS-nek hívnak és a Synaptic-on keresztül elérhető, ez működik. Amióta felfedeztem ezt, nekem nem voltak problémáim a Virtualbox új verzióival.

Chris Burmajster

Egy olyan videófelvevő programot kerestem, amely működik Ubuntu alatt (9.04-et használok) és hasonló a FRAPS-hez. Ha ismeretlen lenne: FRAPS a legkiemelkedőbb program, amellyel képeket menthetünk játék közben MMO-ból vagy egyéb számítógépes játékokból Windowsban.

A FRAPS működik WINE alatt néhány program esetén, viszont próbálok natív Linuxos alkalmazást szerezni, amely működik WINE és nem-WINE játékokkal egyaránt. Míg léteznek különféle képernyőmentő-programok erre a célra, addig az ilyen jellegű videófelvevő programokat hiányolom.

Brian Jenvey

I'Ubuntut használtam az utolsó két évben, teljesen át is költöztem rá, és nagyon elégedett vagyok a fejlesztéssel, stabilitással, valamint (talán ami legfontosabb) a rendszer felhasználóbarátságával, amit a korábbiakban a Linux szemére vetettek.

A múltban a Linux legyőzte az akadályok többségét, ami többnyire a hardvertámogatás miatt volt, de egy fontos pont, ami még mindig hiányolható, az egy jó minőségű, gyors alkalmazásfejlesztő adatbázis, mint Microsoft Access. Az OpenOffice Database jó, de még mindig hiányoznak belőle az Accessben rendelkezésre álló funkciók, mint például Forms, Sub-Forms és hasonlók. Az nagysze-

rű volna, ha asztali adatbázison tudnál elindítani egy leírást, úgy gondolom, hogy ez egy mindennapos Linux felhasználónak nagyon hasznos volna.

Anura Senarathna

Szerk.: *Valaki az adatbázisnindzsák közül tudna nekünk egy cikket (vagy többet) írni adatbázisokról?*

Linux a nagyvilágban

costantinos.bourboulas@oracle.com
2003

Linux nagybácsi? Ő egy pocskék halász volt...

Modern idők

HÖLGYEK ÉS AZ UBUNTU

Írta: Amber Graner

Amber Graner: Leigh, üdvözlök és köszönöm, hogy rendelkezésünkre állsz az e havi 'Hölgyek és az Ubuntu' interjúsorozatunkhoz. Kérlek, mondj pár szót magadról!

Leigh Honeywell: Szia Amber! Én köszönöm, hogy rám gondoltatok. Magamról annyit, hogy a kanadai Torontóban élek, bár elég sokat utazom. Windows-vírusokat kergetek egy nagynak mondható antivírus cégnél, és itt most le is szögezném, hogy a következő gondolatok az enyéim és nem

a cégéi. Ezenkívül részidőben informatikus hallgató vagyok (<http://web.cs.toronto.edu/>), illetve tőzsdei tanulmányokat (<http://www.utoronto.ca/equitystudies/>) folytatok a torontói egyetememen. Továbbá egyik alapítója és tagja vagyok a torontói hackereket összefogó HackLab-nek. A rengeteg szabadidőmben egy válogatós könyvmoly vagyok, biciklizem és mostanában kezdtem el futni is.

AG: Hogyan kerültél kapcsolatba a F/OSS-szal és az Ubuntuval?

LH: A középiskolában részt vettem egy Ottawa Carleton Educational Space Simulation (spacesim.org) névre hallgató csoport munkájában. Volt egy „űrállomás” szimulációnk, ahol Linux, leginkább Mandrake alatt futtattunk programokat. Itt kóstoltam először bele az ilyen dolgokba, bár meg kell valljam, itt még nem igazán fogott meg. A főiskolán a fizika szaknak már egy Mac géppel vágtam neki.

A harmadik évben eldöntöttem, hogy itt az ideje váltani, mert már szinte minden megtanultam a Mac OS-ről. Eladtam a Macemet, vásároltam egy normál laptopot operációs rendszer nélkül. Négy hónappal később, számtalan újratelepítés, disztró-csere, kernelforgatás és egy kis BIOS patch-elés után elmondhattam, hogy van egy teljesen működő Ubuntu laptopom (közben otthagytam a fizika szakot és elmentem dolgozni). Jó érzéssel töltött el, hogy nekiálltam GNU/Linuxot használni. Innentől nem volt visszaút.

AG: Mi nyerte el a tetszésed az Ubuntu-ban?

LH: Gyakorlati szemmel nézve az, hogy sokkal produktívabb vagyok az Ubuntu-n. Bár a munkám során Red Hatet használok, otthon az asztali gépen, illetve a laptopon Ubuntu-t futtatok.

Egyébként nagyon szeretem az Ubuntu köré épült közösséget, a kanadai LoCo-t, az Ubuntu

Women projektet. Szeretek felmenni a Freenode hálózat #ubuntu szobájába, hogy én is feltegyem, illetve megválaszoljam a kérdéseket.

AG: Ha jól értesültem, vezetsz egy kis workshopot a torontói főiskolán: <https://www.gr8-designs.ca/> Van még egyéb lányokat/hölgyeket megcélzó projekt, amiben részt veszel, és szeretnéd megemlíteni nekünk?

LH: A „Gr8 Designs for Gr8 Girls” egy nagyszerű dolog. Lehetőségem adódott, hogy közel száz új diáknak mutassam be az Arduino mikrokontroller platformot. Majd elfilozofáltunk azon, hogy mi lenne, ha a körülöttünk lévő dolgokba számítógépeket építenék és felszerelnénk őket LED-ekkel, azokat a lányok nagyon szeretik. De ami a Gr8 Designs projektet igazán fontossá teszi, az az, hogy olyan fiatal lányokkal beszélgethünk, akik még nincsenek tele sztereotípiával arról, hogy ki használhat számítógépet. Jó

pár hölggyel találkozhatnak, beszélgethetnek, valamint tanulhatnak azoktól, akik ilyen területen dolgoznak.

Már egypár éve kiveszem a részem az Ubuntu Women projektből is. Ez egy nagyszerű közösség, amely segít megoldani az egyes számú bugot azáltal, hogy még több nőt próbál bevonni az Ubuntu közösségi munkába, továbbá támogatást nyújt a már résztvevőknek.

A LinuxChixről is tudok már egy ideje, de a levelezőlistájukra csak mostanában iratkoztam fel, illetve az IRC csatornájukra is a közelmúltban kezdtem feljárni.

Jövőre szeretnék részt venni az Anita Borg Alapítvány által szervezett „Grace Hopper Celebration of Women in Computing” rendezvényen, mivel idén sajnos egybeesik az időpontja a torontói SecTor (sector.ca) biztonsági konferenciával, ahol én is segédkezem.

AG: Hamarosan itt az új Ubuntu, a 9.10, kódnevén Karmic Koala. Mit vársz leginkább ettől a kiadástól?

LH: Nagyon kíváncsi vagyok, hogy milyen eredményt hoz a boot-idő csökkentésébe ölt rengeteg munka. Továbbá nagyon örülök, hogy ezentúl minden adatomat tudom titkosítva tárolni a laptopomon. Nagyszerű lesz, hogy a rendszerbetöltés kevesebb időt fog igénybe venni, mint amennyi idő alatt beírom a betonbiztos, igen hosszú jel-szavamat. Nagyon szerencsés vagyok, a laptopom (MSI Wind) az Ubuntu 9.04 óta mindent tökéletesen támogat. Bár Linux-on lenne még mit változtatni pár dolgon a hordozható eszközök terén.

Azt gondolom, hogy a Pidgin-Empathy csere megint csak egy igen érdekes dolog, remélem, az Empathy-s srácok minél előbb beépítik az Off-The-Record (cypherpunks.ca/otr) üzenetküldést a kliensbe. Addig én ragaszkodom a Pidgin-hez. Elhiszem, hogy az átlag, kevésbé paranoiás felhasználónak ez vitatható újdonság lenne, de nekem szükségem van rá. :) (Bár ki kell jelentenem, hogy elfogult vagyok. Én is egy mentor vagyok az idei Google

Summer of Code rendezvényen, és az én felkaroltam dolgozik az OTR-en.)

AG: Tudom, hogy még rengeteg dologról beszélhetnék a GNU/Linuxsal és az Ubuntu-val kapcsolatban. Végzőként: szeretnél megosztani valamit velünk?

LH: Nagyon kedvelem a helyi közösséget és szeretnék még több Ubuntu felhasználót látni a hacker eseményeken, illetve ugyanezt fordítva is. Úgy gondolom, nagyon sok lehetőség lenne a közös munkára, és jót tenne a sok különböző látásmód. A hackerspaces.org oldal nagyon jó kiindulópont, hogy megtaláld (vagy elindítsd) a saját városod hacker közösségét.

AG: Leigh, köszönöm, hogy időt szántál ránk és segíttél eligazodni a F/OSS-t és az Ubuntu körülvevő világban.

LH: Amber, én köszönöm!

Azt hiszem sikerült összekombinálnom a történelem két legnagyobb emberi vívmányát.

El tudod képzelni? Egy Linuxot futtató kávéautomata.

Rédei Richárd

JÁTÉKHÍREK

• **Az id befejezi a Linux támogatását?** – Egy interjúban, John

Carmack megerősítette, hogy a 'Tech 5 Engine' már nem lesz támogatott Linux alatt. Magyarán a következő Wolfenstein játék sem fog megjelenni Linuxra.

Az arcade játékok között nagy népszerűségnek örvendenek az űrhajós-lövöldözős játékok. Igen élvezetes tud lenni, hogy mindent szétlőhetünk az űrben a magasabb pontszámok reményében. A Grid Wars 2 sem tesz ez alól kivételt. Eredetileg a játék az Xbox-ról jól ismert, népszerű Geometry Wars klónja volt, elhozva az űrlövöldözést Linux alá.

A játék célja, hogy egy kis űrhajóval repülve szétlőjünk mindent a pályán. Minél több objektumot pusztítasz el, annál

több pontot fogsz kapni. Egyre több dologra lőhetünk és ez pontmilliókat fog jelenteni. Az alap fegyverzet elég arra, hogy jó pár hajóval végezz, továbbá ehhez végtelen mennyiségű lőszer is van, így akár nyugodtan ráfeküdhetünk a tüzelőgombra is. A bombák nagyon hasznosak lehetnek, ha elárasztják a pályát az ellenséges objektumok. Egyetlen bomba mindent el tud pusztítani a térképen. Ennek ellenére csínján bánjunk vele, mert ebből korlátozott mennyiség áll a rendelkezésünkre. Ezenkívül életből is csak hárommal számolhatunk és ha mindet elveszítjük, végetér a játék. Sajnos mindössze egy játékmód található a játékban – elpusztítani mindent, ami az utunkba kerül. Minden játék után megjeleníti, illetve eltárolja az aktuális pontszámunkat, ami egy jó dolog. Ez kicsit dob a játékon, hiszen van egy felállított rekord, amit megpróbálhatunk megdönteni. Mindenesetre azért pár játékmód még igazán elférne. Különböző pályák vannak a játékban, viszont csak a

hátterekben fedezhetünk fel különbséget közöttük.

A játék grafikája igen egyszerű, de mégis hatásos. Nagyszerű színhasználat és stílusos grafika jellemzi, ami tökéletesen illik is hozzá. A robbanások és lövések látványa igencsak élvezetessé teszi a játékot. Sajnos a hangok néhol elég gyengére sikeredtek. Az alap hangokat használja ezek megszólaltatásához és ez nem illik bele az összképbe. Elég sívár a lenyűgöző látványvilág mellett.

Az irányítás ellenben jól eltalált. Az egér segítségével vezérelhetjük a hajónkat. A bal egér gombbal lőhetünk, illetve a jobb gomb segítségével dobhatunk bombákat.

A Grid Wars egy nagyszerű játék – igen könnyen függők lehe-

tünk, és néha-néha biztosan elő fogjuk venni. Pozitív dolog, hogy más, ehhez hasonló játékokhoz képest elég hosszasan el lehet vele játszani, köszönhetően a csodálatos látványvilágnak!

A deb csomag (csak Hardy és Intrepid támogatott, de Jauntyn is működik) letölthető a GetDeb oldaláról, a következő címen:

www.getdeb.net/app/GridWars+2.

Pontszám: 7 / 10

Pozitívumok:

Csodás látványvilág
Élvezhető játékmenet

Negatívumok:

Gyenge hangok
Játékmódok hiánya

Ed Hewitt, játékos néven chewit, egy PC-s játékos, aki rajong a konzolos játékokért is. Ezen kívül tagja a Gfire fejlesztőcsapatának is (Xfire bővítmény Pidginhez).

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Írta: Tommy Alsemgeest

Ha Ubuntuval kapcsolatos kérdéseid vannak, küldd el őket a questions@fullcirclemagazine.org e-mail címre és Tommy válaszolni fog valamelyik későbbi számban. Kérjük, annyi információt küldj a problémáddal kapcsolatban, amennyit csak tudsz.

KA Sun VirtualBox programját használom, de minden alkalommal, amikor elindítok egy virtuális gépet, az ablak háttere átlátszó. Hogyan hozhatnám ezt helyre? Korábban engedélyeztem egy átlátszó terminált a 'devilspie' alkalmazással (biztonság kedvéért), de ez a probléma a program futása nélkül is fennáll.

VÚgy néz ki, ez már ismert dolog. Most csak annyit tehetsz, hogy kipróbálsz a compiz effektusok ideiglenes vagy végleges kikapcsolását. Ha csak átmenetileg akarod kikapcsolni, akkor menj a Rendszer > Beállítások > Megjelenésre és azon pedig a Vizuális effektek fülre. Kattints a 'Nincs' választógombra, majd pedig a Bezárásra. Nem lesznek gyönyörű effektjeid, cserébe az átlátszóság is megszűnik. Ha mégis akarod az effektet, akkor elég csak akkor kikapcsolnod azokat, amikor a VirtualBoxot használod. Erre a 'Fusion Icon' talán a legegyszerűbb megoldás. Ezt így telepítheted:

```
sudo apt-get install
fusion-icon
```

Az Alkalmazások > Rendszereszközök > Fusion Icon-nal indíthatod el. Amikor a VirtualBoxot akarod használni, kattints a jobb egérgombbal a tálcán található ikonra, majd menj a Select Window Manager > Metacity-re (ez van ott, ha Ubuntut használasz). Miután már nem használod tovább a VirtualBoxot, vissza tudsz kapcsolni a Compizra úgy, ahogyan a Metacity-re váltottál.

KNem tudom telepíteni a .tar vagy .tar.gz fájlokat! Ezen fájlok telepítését úgy oldottam meg eddig, hogy egy terminál használatával kicsomagoltam az érintett fájlt egy könyvtárba, majd abba belépve futtattam a ./configure, (sudo) make és make install parancsokat. Most minden alkalommal, amikor ezeket a parancsokat használom, a terminálban ezt a választ kapom: „bash: ./configure: No such file or directory”. Mivel a legtöbb program tarball kiterjesz-

téssel érhető el, egyiket sem tudom telepíteni.

VA .tar és a .tar.gz kiterjesztésű fájlok tömörített fájlok, bármi lehet bennük. A Linux rendszerben igen gyakran egy program forrásfájljai kerülnek elő belőlük, amiket le kell forgatnod telepítés előtt azokkal a parancsokkal, amiket le is írtál. A tömörített fájl készítője tehet is bele valamilyen telepítőt, tehát a legbölcsebb, ha utasításokat keresel azon az oldalon, ahonnan a fájlt letöltötted.

KBaseball-edző vagyok és szeretném felvenni az ütések és a dobásokat, majd pedig visszajátítani azokat képkockánként. Így pontosan el tudom magyarázni a játékosoknak, hogy dobásaik és ütések minden egyes pillanatával kapcsolatosan mit csinálnak jól és rosszul. Van valamilyen jó lassú visszajátást lehetővé tevő program, ami minden elterjedt formátumot kezel és Ubuntu alatt működik?

VA VLC-vel meg lehet ezt tenni. A telepítéshez ez a parancs szükséges:

```
sudo apt-get install vlc
```

Nyisd meg a videót és lassítsd le a mínusz (-) gomb megnyomásával.

KHogyan tudom az 'Alkalmazások, Helyek, Rendszer' menüt hozzáadni ahhoz a sorhoz, ahol az ablakok nevei megjelennek? Ha Windowsban elindítasz egy programot, ugyanazon a panelen jelenik meg, ahol a menüsor is van. Valami hasonlót szeretnék.

VA felső soron kattints egy üres helyen (lehet, hogy ehhez el kell mozdítani egy elemet) a jobb egérgombbal. Válaszd a 'Hozzáadás a panelhez' menüpontot, görgess le és válaszd ki a 'Menü'-t (vagy a 'Főmenü'-t, ha a Windows-jellegű menüt szeretnél). Most kattints a 'Hozzáadás' gombra, utána pedig a 'Bezárás' gombra.

AZ ÉN DESKTOPOM

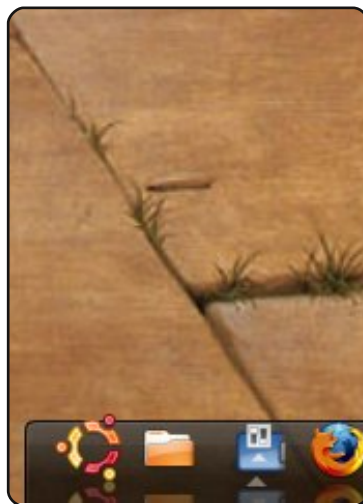
Íme egy lehetőség, hogy megmutasd a világnak a desktopodat vagy a PC-det. Küldj képernyőképeket és fényképeket a misc@fullcirclemagazine.org e-mail címre. Kérlek mellékelj egy rövid, szöveges leírást a desktopodról, a saját gépedről vagy desktopod ill. a PC-d bármely egyéb érdekességeiről.

A nevem Wes és az Egyesült Államokban, New Jersey-ben élek. Immár harmadik éve használom Linuxot és még mindig nem tudok betelni vele.

Ügyfélszolgálati technikus vagyok és az egész napot azzal töltöm, hogy Windowson dolgozom. Tehát amikor hazaérek, akkor olyat akarok, ami működik. A laptopommal le tudok ülni és azt tudom tenni, amit én akarok – nem azt, amit az operációs rendszer akar, hogy tegyem meg. Kubuntut használtam, de talán két hónappal ezelőtt Ubuntura váltottam, és azóta úszom a boldogságban.

Wes -AKA- Noel Vh.

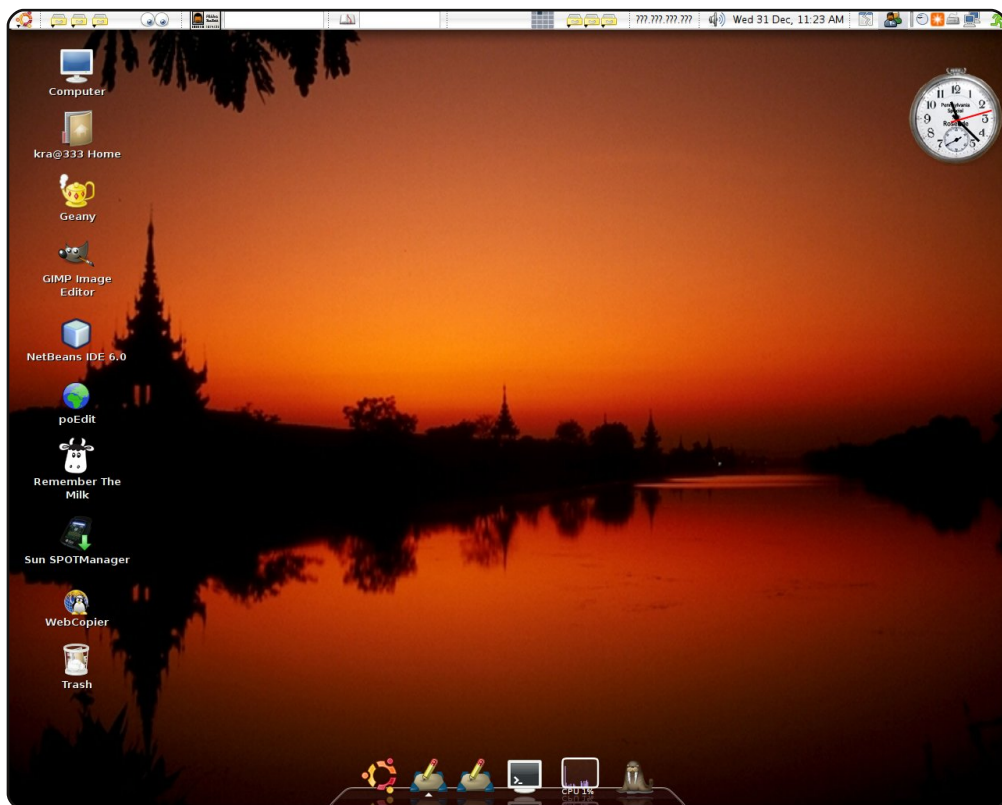

Ubuntu 8.04 Hardy Heront használom tavaly augusztus óta, valamint két éve különböző változatait az Ubuntunak. Egy hónappal később, hogy egy magazinból feltelepítettem a 6.06-ot, megszabadultam a Windowstól. A jelenlegi konfigurációm egy AMD Athlon 64 processzorból és egy ASRock alaplaptól áll.

Jobban szeretem a nem túlságosan zsúfolt desktopot, és nem hiszek az ikonok nagy számában, mint a Windows felhasználók, akiknek ezeken kell átga-zolniuk, hogy megtaláljanak egy programot. A Gimp segítségével kinyújtottam a standard 420x300 méretet 32x1024-re és beállítottam a színt az alsó tálcához háttérként való felhasználásra. A Cairo-dock nyújtja a programindító állványt, a Compiz pedig a forgó kockát biztosítja. A háttérteret a hangulatom szerint változtatom, de többnyire a kde-look.org oldalról választok – ezt például Vörös napfelkeltének (Red Sunrise) hívják.

Brian Cockley

18 éves főiskolai hallgató vagyok. Amikor először kaptam számítógépet, akkor előtelepített Windows XP volt rajta. Ezt megelőzően gyakran használtam Windows 98-at. Az Ubuntu-t a Dapper Drake óta használom, teljes egészében pedig 18 hónapja.

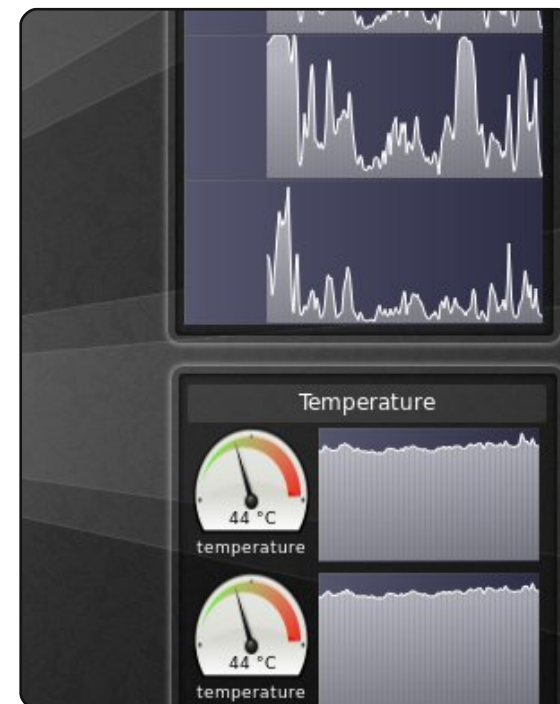
Íme az Ubuntu 7.10 (kernel 2.6.22-14-generic, és Gnome 2.20.0) asztali gépem. Ez a gép egy Pentium 4 (2.8 GHz) CPU, 512 MB RAM-mal és eredeti D865Perl Intel alaplappal. Az Ubuntu-ra telepítettem a compiz-fusion kiegészítőt. A képen látható Emerald téma neve 'Eternal' és az ikon téma a 'Gion' – a másik kedvencem a 'Dropline Neu!'. A felső tálcá úgy van konfigurálva, mint a Mac-en. Az Avant Dock, ami a képernyő alján látható, és a saját témám együtt úgy néz ki, mintha valóban Mac asztal lenne. Rendelkezem minden eszközzel, a programozástól egészen a multimédiáig. Nagyon boldog vagyok, mert nem kell gyakran formáznom a rendszerem vírusok és egyébek miatt, mint ahogy azt a windowsos időkben tennem kellett. Az Ubuntu produktívabb és kényelmesebb.

Arun

Ez a saját notebookom, melyben egy Athlon X2 2.0 GHz x64, 2GB RAM, 160 GB HDD, NVIDIA GeForce 8200M videokártya és egy Realtek kártyaolvasó található. A háttérkép a www.guistyles.com-ról való, a képernyőfelbontás 1280x800. Kubuntut használok a 7.04-es kiadás óta, jelenleg 8.10-et (Intrepid Ibex) használok, KDE 4.2-vel, Oxygen ikonokkal és Serenity témával. Tanulásra, matematikai munkára és programozásra használom.

Ignacio Poggi

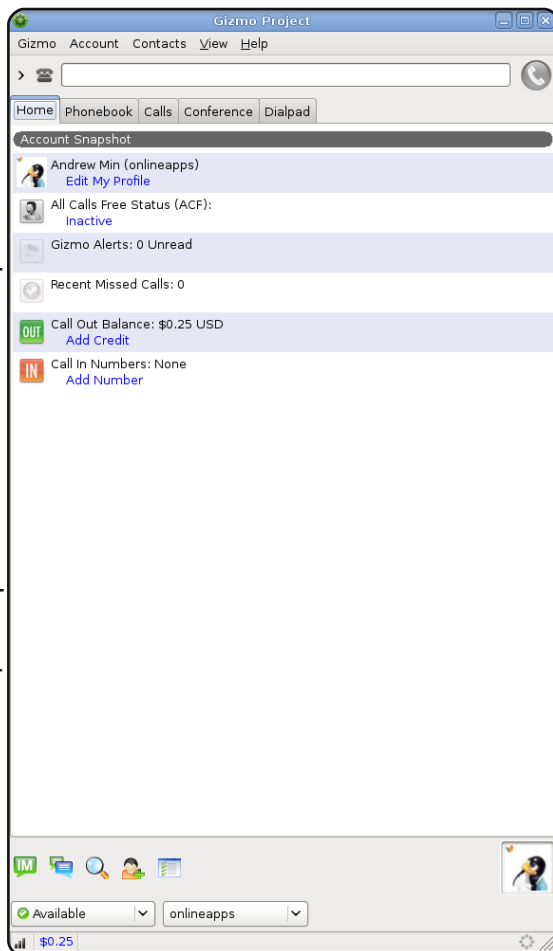

Gizmo5

<http://gizmo5.com/>

A Gizmo5 az egyik legrégebbi SIP program. Michael Robertson a SIPphone cégnek készítette és eredetileg Gizmo Project volt a neve. A Gizmo5 egy szimpla SIP kliensből vezető SIP kiszolgálóvá lépett elő a Skype zárt forrású szolgáltatásával szemben. Támogatja a fájltvitelt, hangposztát és konferenciahívásokat. Egy kis pénzért telefonszámot igényelhetsz és külső hálózatba irányuló hívásokhoz vehetsz krediteket (mint a Skype-ban).

Mióta a Gizmo zárt forrású lett, nincs benne az Ubuntu tárolókban, de továbbra is telepítheted az Ubuntu csomagot (a **libstdc++6** csomagot töltsd le a letöltőoldalról):
<http://url.fullcirclemagazine.org/f6db14>.

Ekiga

<http://ekiga.org/>

Az Ekigát Damien Sandras írta, ami egy előre telepített SIP/Net-Meeting kliens az Ubuntu-ban. Eredetileg GnomeMeeting volt a neve, és rengeteg helyi hálózaton használható funkciója van, mint például az LDAP és Bonjour/ZeroConf támogatás. Támogatja még a szöveg-, hang- és videókonvertáló eszközöket, állapotüzeneteket, címjegyzéket és sok más.

Az Ekiga az alapértelmezett Ubuntu-telepítés része. Nem ubuntu gépeken az **ekiga** csomaggal telepíthető.

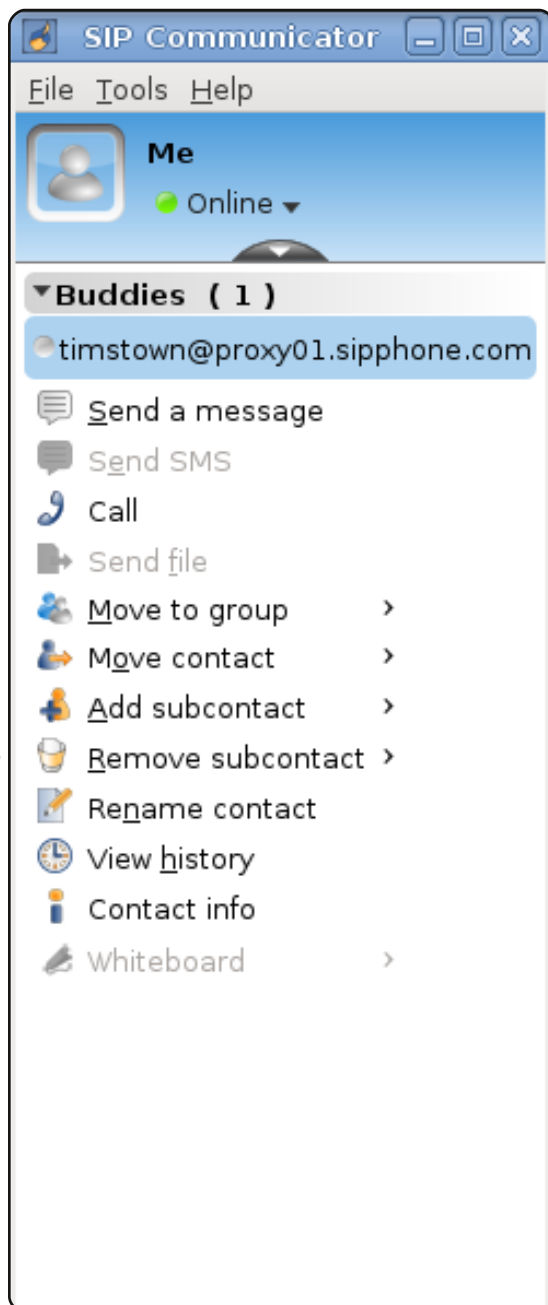

SIP Communicator

<http://www.sip-communicator.org/>

A SIP Communicator elnyerte a (kétes) díjat, mint az egyetlen Java alapú alkalmazás ezen a listán. Ennek ellenére nagyon jól illik a Gnome környezetbe. Nem csak a megszokott SIP funkciókkal rendelkezik, hanem van benne Jabber-, AIM-, Yahoo-, MSN- és béta állapotú Facebook-támogatás is. Rengeteg funkciója van, a végletekig testreszabható a médiakódolástól az értesítésekig, plusz rengeteg plugin is van hozzá.

A SIP Communicator telepítéséhez használd a Debian csomagot a letöltési oldalról: <http://url.fullcirclemagazine.org/70453d>

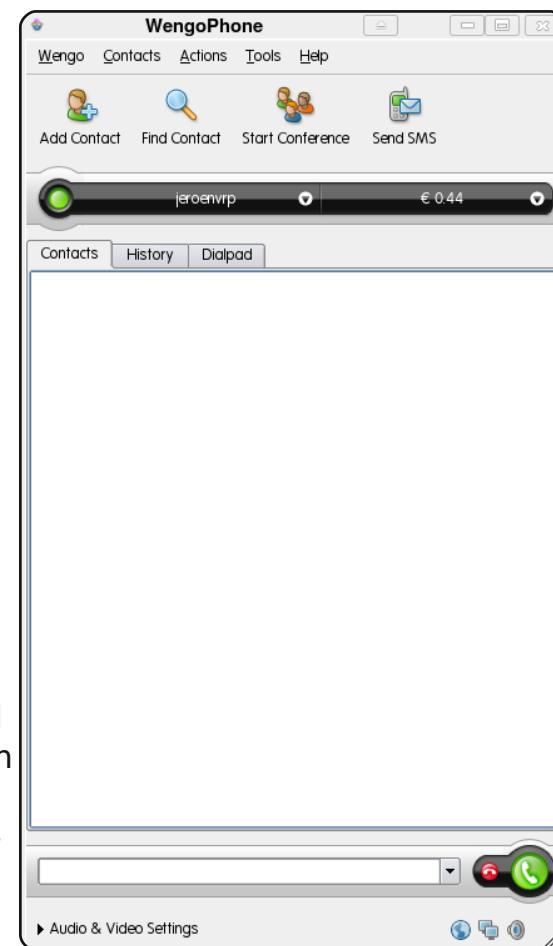

QuteCom

<http://www.qutecom.org/>

A QuteCom, vagy más néven WengoPhone egy nagy tudású Qt alapú VoIP kliens. Mint a SIP Communicator, ez is támogatja a többprotokolos beszélgetést, beleértve az MSN-t, AIM-et, Yahoo-t és Jabbert. Támogatja a normál SIP funkciókat, továbbá az ffmpeg alapú videóhívást, a SRTP/AES titkosítást és a nem túl általános audio hangulatjelek küldését. Ha KDE felhasználó vagy és szereted a robosztusságot, a QuteCom egy nagyszerű alternatívája a Gnome és Java alapú programoknak.

A QuteCom telepítéséhez fel kell venned egy külső, Launchpad tárolót: <http://url.fullcirclemagazine.org/1885a6>

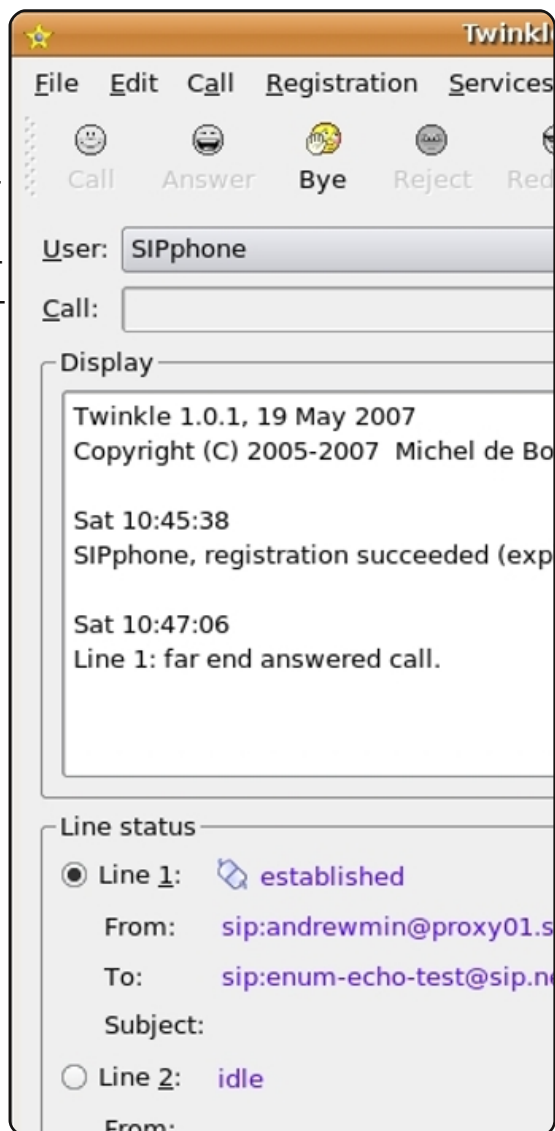

Twinkle

<http://www.twinklephone.com/>

Ha azok közé a Kubuntu felhasználók közé tartozol, akik QuteCom alternatívát keresnek, próbáld ki a Twinkle-t (ez az én választásom is). Michel de Boer írta, rengeteg funkcióval, ideértve a KAddressBook integrációt, haladó híváskezelést, jól testreszabható értesítéseket, titkosítást, fájlátvitelt és a parancssoros kezelőfelületet is. Részleges támogatása van egyszerű címjegyzékekhez is. Mindent egybevetve a Twinkle egy tökéletes QT VoIP eszköz.

A Twinkle telepítéséhez használd a **twinkle** csomagot az universe tárolókból.

Az **Ubuntu UK podcast**-ot az Egyesült Királyság Ubuntu Linux közösségének tagjai készítik.

Célunk, hogy aktuális és hasznos információkat osszunk meg az Ubuntu Linux felhasználókkal szerte a világon. Az Ubuntu Linux és a szabad szoftverek minden területével foglalkozunk, és mindenkihez szólunk a kezdő felhasználóktól egészen a legtapasztaltabb programozókig, a parancssortól a grafikus kezelőfelületig.

A műsor az Ubuntu UK közösség támogatásával készült, az adást az Ubuntu Code of Conduct felügyeli, így bármilyen életkorú nézők számára ajánlott.

<http://podcast.ubuntu-uk.org/>

ubuntu uk podcast

Download

Elérhető MP3/OGG formátumban Miro-n, iTunes-on, vagy meghallgatható közvetlenül a honlapon.

KÖZREMŰKÖDNÉL?

Az olvasóközönségtől folyamatosan várjuk a magazinban megjelenítendő új cikkeket! További információkat a cikkek irányvonaláról, ötletekről és a kiadások fordításairól a <http://wiki.ubuntu.com/UbuntuMagazine> wiki oldalunkon olvashatsz.

Cikkeidet az alábbi címre várjuk: articles@fullcirclemagazine.org.

A magyar fordítócsapat wiki oldalát [itt találod](#). A magazin eddig megjelent magyar fordításait innen töltheted le: <http://www.fullcircle.hu>. Ha email-t akarsz írni a magyar fordítócsapatnak, erre a címre küldd: fullcirclehu@gmail.com.

Ha **hírt** szeretnél közölni, megteheted a következő címen: news@fullcirclemagazine.org

Véleményedet és linuxos tapasztalataidat ide küldd: letters@fullcirclemagazine.org

Hardver és szoftver **elemzéseket** ide küldhetsz: reviews@fullcirclemagazine.org

Kérdéseket a 'Kérdések és válaszok' rovatba ide küldj: questions@fullcirclemagazine.org

'Az én **desktopom**' képeit ide küldd: misc@fullcirclemagazine.org

... vagy látogasd meg **fórumunkat**: www.fullcirclemagazine.org

A FULL CIRCLE-NEK SZÜKSÉGE VAN RÁD!

Egy magazin, ahogy a Full Circle is, nem magazin cikkek nélkül. Osszátok meg velünk véleményeiteket, desktopjaitok kinézetét és történeteiteket. Szükségünk van a Fókuszban rovatához játékok, programok és hardverek áttekintő leírására, a Hogyanok rovatban szereplő cikkekre (K/X/Ubuntu témával); ezenkívül ha bármilyen kérdés, javaslat merül fel bennetek, nyugodtan küldjétek a következő címre: articles@fullcirclemagazine.org

A Full Circle Csapata

Szerkesztő – Ronnie Tucker
ronnie@fullcirclemagazine.org

Webmester – Rob Kerfia
admin@fullcirclemagazine.org

Kommunikációs felelős –
Robert Clipsham
mrmonday@fullcirclemagazine.org

Fordítók:

Királyvári Gábor	Csősz Krisztián
Schmied Gábor	Noficzner László
Kálmán Ferenc	Talabér Gergely
Gusztin Rudolf	Szjgyártó Árpád
Rédei Richárd	Szente Sándor
Hélei Zoltán	Somló Richárd
Barabás Bence	Takács László
Tömösközi Máté	Ferenc

Szerkesztő:
Tarr Zoltán

Korrektor:
Sári Gábor

Nagy köszönet a Canonical-nak, az Ubuntu Marketing Csapatának és a fordítócsapatoknak világszerte.

A 29. szám cikkeinek leadási határideje:

2009. szeptember 6., vasárnap

A 29. szám megjelenési ideje:
2009. szeptember 25., péntek